

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

74433

MÜZİK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANLARININ
MESLEKİ SORUNLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gülşen GÖKSEL ERDAL

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Ali AKSU

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON BİRİMİ

Ana Bilim Dalı: Eğitim Bilimleri

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MÜZİK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANLARININ
MESLEKİ SORUNLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezi Hazırlayan: Gülşen GÖKSEL ERDAL

Tezin kabul edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 23;7.1998 98/12

Yrd. Doc. Dr. Mevlüt TAŞTAN

Yrd. Doc.Dr. Fulya YÜKSEL ŞAHİN

Yrd. Doc. Dr. Ali AKSU

Temmuz 1998

Ailem'e ve eşim Tahir'e

ÖNSÖZ

Bu araştırmada, Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının bazı mesleki sorunlarına ilişkin algıları belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın bulgularına dayalı olarak, müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının bazı mesleki sorunlarının çözümüne yönelik öneriler getirilmiştir.

Araştırmanın yürütülmesi ve araştırma raporunun hazırlanmasında pek çok kişinin uğraşı yer aldı.

Anket sorularını yanıtlayan öğretim elemanlarına, anketin uygulanmasında yardımcı olan müzik eğitimi bölüm başkanlarına, örneklem grubu içinde yer alan müzik eğitimi bölümleriyle iletişim kurmamda yardımcı olan Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü öğretim üyelerine teşekkürü borç bilirim.

Araştırmayla ilgili anketlerin geliştirilmesinde, Prof. Dr. Edip Günay'a, Doç. Dr. Abdullah Uz'a, Doç. Dr. Ramazan Akkuş'a, Yrd. Doç. Dr. Ali Aksu'ya, Yrd. Doç. Dr. Mevlüt Taştan'a, İstatistik bilgilerinden yararlandığım Prof. Dr. Alptekin Günel'e, bilgisayarda veri çözümlemesini yapan Arş. Gör. Hüseyin Gül'e, araştırma yöntemleri konusunda bilgilerinden faydalandığım Prof. Dr. Avni Yücel Eryılmaz'a teşekkür ederim.

Çalışmalarım süresince gerek anketin geliştirilmesi ve uygulanmasında gerekse tüm çalışmalarım boyunca yol gösterici olan ve destekleyici katkılarda bulunan tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Ali Aksu'ya en içten teşekkürlerimle.

İzmit, Ocak 1998

Gülşen Göksel Erdal

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi bölümlerindeki öğretim elemanlarının, algılarına göre mesleki sorunlarının öğretimsel ve yönetsel boyutta belirlenmesidir. Bu amaca yönelik olarak;

- 1) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının;
 - a) Mesleki
 - b) Yönetsel
 - c) Öğretimsel sorunlarını algılamalarının düzeyi,
- 2) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının,
 - a) Mesleki
 - b) Yönetsel
 - c) Öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının, çalıştıkları kuruma göre farklılık gösterip göstermediği,
- 3) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının,
 - a) Cinsiyet
 - b) Kıdem
 - c) Branş
 - d) Mezun oldukları son okul türüne göre farklılık gösterip göstermediği,
- 4) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının,
 - a) Cinsiyet
 - b) Kıdem
 - c) Branş
 - d) Mezun oldukları son okul türüne göre farklılık gösterip göster-

mediği,

5) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının,

a) Cinsiyet

b) Kıdem

c) Branş

d) Mezun oldukları son okul türüne göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Araştırma, anket-survey yöntemiyle yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Türkiye'deki 13 müzik eğitimi bölümü oluşturmaktadır. "Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunları Anketi", araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Müzik eğitimi ve eğitim yönetimi uzmanlarının görüşlerine göre içerik geçerliği sağlanan anketin güvenilirliği madde-test korelasyonu sonucunda Cronbach $\alpha = .95$ hesaplanmıştır. Geçerliği ve güvenilirliği sağlanan anketler örneklem grubundaki 7 müzik eğitimi bölümünde 99 öğretim elemanına uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel çözümlenmeleri varyans analizi, Kruskal-Wallis varyans analizi, t testi, Mann-Whitney U testi ve Tukey testi ile yapılmıştır. Bulgular düzenlenerek yorumlanmıştır. Araştırma bulgularına göre;

1) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanları;

a) Mesleki sorunlarını "çok" ve "pek çok",

b) Yönetsel sorunlarını "çok" ve "pek çok",

c) Öğretimsel sorunlarını "orta derece" düzeyinde algılamışlardır.

2) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının

a) Mesleki

b) Yönetsel

c) Öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları çalıştıkları kuruma göre

çoğunlukla anlamlı farklılık göstermektedir.

3) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları;

a) Cinsiyete

b) Kıdeme

c) Branşa göre anlamlı farklılık göstermekte;

d) Mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

4) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları;

a) Cinsiyete

b) Kıdeme

c) Branşa göre anlamlı farklılık göstermekte;

d) Mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

5) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları;

a) Cinsiyete

b) Kıdeme

c) Branşa göre anlamlı farklılık göstermekte;

d) Mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

ABSTRACT .

The purpose of this study is to define the vocational problems according to sensing of training assistants employed in the Music Departments of Education faculties in Turkey to the extent of training and administrative activities. To this aim, it has been examined.

1) the sensing level of Training Assistants from Music Departments

a) for vocational

b) administrative

c) training

problems

2) if the senses of Training Assistants from Music Departments

a) for vocational

b) administrative

c) training

problems vary according to the institutions where they have been employed

3) if the senses of Training Assistants from Music Departments related to vocational problems vary according to

a) Gender

b) Superiority

c) Educational Department

d) Schools where they have been graduated from last

4) if the senses of Training Assistants from Music Departments related to administrative problems vary according to

a) Gender

b) Superiority

c) Educational Department

- d) Schools where they have been graduated from last
- 5) if the senses of Training Assistants from Music Departments related to educational problems vary according to
 - a) Gender
 - b) Superiority
 - c) Educational Department
 - d) Schools where they have been graduated from last

This study has been made based on questionnaire-survey method. It has been carried out in 13 Music Educational Departments in Turkey. "Survey For Problems of Training Assistants of Music Education Departments" has been developed by the person making this study.

According to the opinions of the experts for Music Education and Educational Administration, the reliability of the survey, content of which has been approved, has been calculated as Cronbach's $\alpha = .95$ resulted from Article-Test Correlation.

Surveys having validated and founded reliable have been applied to Training Assistants employed in 7 Music Departments of Sampling Group. The statistical analysis of the data has been made with variance analysis, Kruskal-Wallis Variance Analysis, t-Test, Tukey test and Mann-Whitney U test. The findings have been compiled and commented. According to the survey findings.

- 1) The Training Assistants of the Music Department have understood
 - a) their vocational problems "very" or "very much"

- b) their administrative problems "very" or "very much"
- c) their training problems at "satisfactory level"
- 2) the sensing level of Training Assistants from Music Departments
 - a) for vocational
 - b) administrative
 - c) training problems vary according to the institutions where they been employed
- 3) the senses of Training Assistants from Music Departments related to vocational problems vary according to
 - a) Gender
 - b) Superiority
 - c) Educational departmentbut not vary according to
 - d) Schools where they have been graduated from last
- 4) the senses of Training Assistants from Music Departments related to administrative problems vary according to
 - a) Gender
 - b) Superiority
 - c) Educational departmentbut not vary according to
 - d) Schools where they have been graduated from last
- 5) the senses of Training Assistants from Music Departments related to educational problems vary according to
 - a) Gender
 - b) Superiority
 - c) Educational departmentbut not vary according to
 - d) Schools where they have been graduated from last.

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
ÖNSÖZ.....	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VIII
TABLolar.....	X

BÖLÜM I

GİRİŞ.....	1
Problem Durumu.....	1
Problem Cümlesi.....	15
Alt Problemler.....	15
Araştırmanın Önemi.....	16
Sayıtlar.....	18
Sınırlılıklar.....	18
Tanımlar.....	18

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	19
Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar.....	19
Yurtdışında Yapılan Araştırmalar.....	19

BÖLÜM III

YÖNTEM.....	29
Araştırma Yöntemi.....	29
Evren.....	29
Örnekleme.....	29
Veri Toplama Araçları.....	30
A) Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketi.....	30
B) Bilgi Formu.....	33
Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketinin Uygulanması.....	33
Veri Çözümleme Teknikleri.....	33

BÖLÜM IV

BULGU VE YORUMLAR.....	35
Öğretim Elemanlarının Kişisel Özelliklerine İlişkin Bulgular.....	35
Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	38

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	42
Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	91
Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	99
Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	106

BÖLÜM V

VARGI VE ÖNERİLER.....	116
Vargı.....	116
Öneriler.....	118
Uygulamacılar için öneriler.....	118
Araştırmacılar için öneriler.....	119
KAYNAKÇA.....	120
EKLER.....	129

ABSTRACT .

The purpose of this study is to define the vocational problems according to sensing of training assistants employed in the Music Departments of Education faculties in Turkey to the extent of training and administrative activities. To this aim, it has been examined.

- 1) the sensing level of Training Assistants from Music Departments
 - a) for vocational
 - b) administrative
 - c) training

problems

- 2) if the senses of Training Assistants from Music Departments
 - a) for vocational
 - b) administrative
 - c) training

problems vary according to the institutions where they have been employed

- 3) if the senses of Training Assistants from Music Departments related to vocational problems vary according to

- a) Gender
- b) Superiority
- c) Educational Department
- d) Schools where they have been graduated from last

- 4) if the senses of Training Assistants from Music Departments related to administrative problems vary according to

- a) Gender
- b) Superiority
- c) Educational Department

- d) Schools where they have been graduated from last
- 5) if the senses of Training Assistants from Music Departments related to educational problems vary according to
 - a) Gender
 - b) Superiority
 - c) Educational Department
 - d) Schools where they have been graduated from last

This study has been made based on questionnaire-survey method. It has been carried out in 13 Music Educational Departments in Turkey. "Survey For Problems of Training Assistants of Music Education Departments" has been developed by the person making this study.

According to the opinions of the experts for Music Education and Educational Administration, the reliability of the survey, content of which has been approved, has been calculated as Cronbach's $\alpha = .95$ resulted from Article-Test Correlation.

Surveys having validated and founded reliable have been applied to Training Assistants employed in 7 Music Departments of Sampling Group. The statistical analysis of the data has been made with variance analysis, Kruskal-Wallis Variance Analysis, t-Test, Tukey test and Mann-Whitney U test. The findings have been compiled and commented. According to the survey findings.

- 1) The Training Assistants of the Music Department have understood
 - a) their vocational problems "very" or "very much"

- b) their administrative problems "very" or "very much"
 - c) their training problems at "satisfactory level"
- 2) the sensing level of Training Assistants from Music Departments
- a) for vocational
 - b) administrative
 - c) training problems vary according to the institutions where they been employed
- 3) the senses of Training Assistants from Music Departments related to vocational problems vary according to
- a) Gender
 - b) Superiority
 - c) Educational department
- but not vary according to
- d) Schools where they have been graduated from last
- 4) the senses of Training Assistants from Music Departments related to administrative problems vary according to
- a) Gender
 - b) Superiority
 - c) Educational department
- but not vary according to
- d) Schools where they have been graduated from last
- 5) the senses of Training Assistants from Music Departments related to educational problems vary according to
- a) Gender
 - b) Superiority
 - c) Educational department
- but not vary according to
- d) Schools where they have been graduated from last.

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
ÖNSÖZ.....	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VIII
TABLolar.....	X

BÖLÜM I

GİRİŞ.....	1
Problem Durumu.....	1
Problem Cümlesi.....	15
Alt Problemler.....	15
Araştırmanın Önemi.....	16
Sayıtlar.....	18
Sınırlılıklar.....	18
Tanımlar.....	18

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	19
Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar.....	19
Yurtdışında Yapılan Araştırmalar.....	19

BÖLÜM III

YÖNTEM.....	29
Araştırma Yöntemi.....	29
Evren.....	29
Örnekleme.....	29
Veri Toplama Araçları.....	30
A) Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketi.....	30
B) Bilgi Formu.....	33
Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketinin Uygulanması.....	33
Veri Çözümleme Teknikleri.....	33

BÖLÜM IV

BULGU VE YORUMLAR.....	35
Öğretim Elemanlarının Kişisel Özelliklerine İlişkin Bulgular.....	35
Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	38

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	42
Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	91
Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	99
Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	106

BÖLÜM V

VARGI VE ÖNERİLER.....	116
Vargı.....	116
Öneriler.....	118
Uygulamacılar için öneriler.....	118
Araştırmacılar için öneriler.....	119
KAYNAKÇA.....	120
EKLER.....	129

TABLolar

Tablo	Sayfa
1.1 Öğretim Elemanlarının Sorunlarının Boyutları ve Madde Sayıları.....	32
2.1 Örnekleme Giren Müzik Eğitimi Bölümleri ve Öğretim Elemanı Sayıları.....	35
2.2 Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı.....	36
2.3 Öğretim Elemanlarının Branşa Göre Dağılımı.....	36
2.4 Öğretim Elemanlarının Kıdeme Göre Dağılımı.....	37
2.5 Öğretim Elemanlarının Mezun Oldukları Son Okula Göre Dağılımı.....	37
3.1 Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algı Düzeyleri.....	38
3.2 Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algı Düzeyleri.....	38
3.3 Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algı Düzeyleri.....	40
4.1 Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının Çalıştıkları Kuruma Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan “Kruskal Wallis” Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	43
4.2 Marmara ve Uludağ Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	44
4.3 Marmara ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	44
4.4 Marmara ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	45
4.5 Marmara ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	46
4.6 Marmara ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	47

4.7	Marmara ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	47
4.8	Uludağ ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	48
4.9	Uludağ ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	49
4.10	Uludağ ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	49
4.11	Uludağ ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	50
4.12	Uludağ ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	51
4.13	Abant İzzet Baysal ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	51
4.14	Abant İzzet Baysal ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	52
4.15	Abant İzzet Baysal ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	53
4.16	Abant İzzet Baysal ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	54
4.17	Dokuz Eylül ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	54

4.18	Dokuz Eylül ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	55
4.19	Dokuz Eylül ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	56
4.20	Selçuk ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	57
4.21	Selçuk ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	57
4.22	K.T.Ü. ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	58
4.2.1	Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algılarının Çalıştıkları Kuruma Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan “Kruskal Wallis” Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	59
4.2.2	Marmara ve Uludağ Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	60
4.2.3	Marmara ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	61
4.2.4	Marmara ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	61
4.2.5	Marmara ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	62
4.2.6	Marmara ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	63

4.2.7	Marmara ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	63
4.2.8	Uludağ ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	64
4.2.9	Uludağ ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	65
4.2.10	Uludağ ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	65
4.2.11	Uludağ ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	66
4.2.12	Uludağ ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	67
4.2.13	Abant İzzet Baysal ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	67
4.2.14	Abant İzzet Baysal ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	68
4.2.15	Abant İzzet Baysal ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	69
4.2.16	Abant İzzet Baysal ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	69
4.2.17	Dokuz Eylül ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	70

4.2.18	Dokuz Eylül ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	71
4.2.19	Dokuz Eylül ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	71
4.2.20	Selçuk ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	72
4.2.21	Selçuk ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	73
4.2.22	K.T.Ü. ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	74
4.3.1	Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlara İlişkin Algılarının Çalıştıkları Kuruma Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan “Kruskal Wallis” Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	75
4.3.2	Marmara ve Uludağ Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	76
4.3.3	Marmara ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	76
4.3.4	Marmara ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	77
4.3.5	Marmara ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	78
4.3.6	Marmara ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	79

4.3.7	Marmara ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	80
4.3.8	Uludağ ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	80
4.3.9	Uludağ ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	81
4.3.10	Uludağ ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	82
4.3.11	Uludağ ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	82
4.3.12	Uludağ ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	83
4.3.13	Abant İzzet Baysal ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	84
4.3.14	Abant İzzet Baysal ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	84
4.3.15	Abant İzzet Baysal ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	85
4.3.16	Abant İzzet Baysal ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	86
4.3.17	Dokuz Eylül ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	86

4.3.18	Dokuz Eylül ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	87
4.3.19	Dokuz Eylül ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	88
4.3.20	Selçuk ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	88
4.3.21	Selçuk ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	89
4.3.22	K.T.Ü. ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann Whitney U” Testi Sonuçları.....	90
5.1	Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan t Testi.....	91
5.2	Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının Kıdemlerine Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan t Testi.....	93
5.3	Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarını Algılamaları İle Kıdem Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “TUKEY” Testi.....	94
5.4	Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının Branşlarına Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi.....	95
5.5	Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarını Algılamaları İle Branş Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “TUKEY” Testi.....	96
5.6	Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının Mezun Oldukları Son Okul Türüne Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi.....	98
6.1	Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algılarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan t Testi.....	99

6.2	Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının Kıdemlerine Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi.....	101
6.3	Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarını Algılamaları İle Kıdem Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "TUKEY" Testi.....	102
6.4	Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algılarının Branşlarına Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi.....	103
6.5	Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarını Algılamaları İle Branş Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "TUKEY" Testi.....	104
6.6	Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algılarının Mezun Oldukları Son Okul Türüne Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi.....	105
7.1	Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi.....	107
7.2	Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Kıdemlerine Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi.....	109
7.3	Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarını Algılamaları İle Kıdem Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "TUKEY" Testi.....	109
7.4	Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Branşlarına Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi.....	111
7.5	Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarını Algılamaları İle Branş Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "TUKEY" Testi.....	112
7.6	Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Mezun Oldukları Son Okul Türüne Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi.....	114

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, sayılılar, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

Problem Durumu

Sürekli birarada yaşayan ve varlıklarını sürdürebilmek için, birbirine gereksinim duyan örgütlü insan topluluklarına “toplum” denir (Tolan vd, 1991, s.5). Toplumların biçimlenmesinde ise eğitimin önemli bir yeri bulunmaktadır.

Toplumun biçimlenmesinde, eğitimle birlikte, diğer toplumsal, siyasi ve ekonomik öğelerin etkileşimi önem kazanmaktadır. Eğitim zaman zaman bu öğelerin önüne geçip, zaman zaman gerisinde kalmaktadır. Cumhuriyetin ilk yıllarında eğitimin bu öğelerin önüne geçtiği gözlenmiştir. Nitekim Atatürk ve arkadaşları, yeni bir toplum yaratmayı amaçladıklarında, iktidarlarını yeni bir kültür ve ideoloji ile pekiştirmek istemişler, bu isteklerini uygulamak için eğitim mekanizmasını seçmişlerdir. Tüm siyasal atılımları topluma eğitim ile benimsetme yolunda başarılı olmuşlardır. Nitekim bu başarı, eğitimin gücünün, siyasal iktidarın gücü ile desteklendiğinde anlam kazandığının açık bir göstergesi olmuştur (Kongar, 1994, s. 92).

Ertürk (1972, s. 12) eğitimi, “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla istendik davranış meydana getirme süreci” olarak tanımlamaktadır. Bu nedenle eğitim açısından bireyin uyum sağlaması için istenilen davranış değişikliğinin; eğitimin amaçları doğrultusunda gerçekleşmesi önem taşımaktadır

(Başaran, 1983, s. 19).

Toplumların eğitime dair genel amaçları benzer olmakla beraber, her toplumun kendine özgü amaçları da vardır. Türkiye’de Milli Eğitim’in genel amaçları 14 Haziran 1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile son şeklini almıştır. Kanunun 2. maddesinde Milli Eğitimin genel amaçları şöyle belirtilmiştir:

“Türk Milli Eğitimi’nin genel amacı, Türk Milleti’nin bütün fertlerini Atatürk İnkılaplarına, Türk Milliyetçiliği’ne bağlı, milli, ahlâki, manevi, kültürel değerlerini koruyan, geliştiren demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen, gelişmiş bir kişilik ve karaktere sahip bireyler olarak yetiştirmek; ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirmek suretiyle, hayata hazırlamak ve onların kendilerini mutlu kılacak ve topluma katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır” (1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 1993, s. 7-8).

Türk Milli Eğitimi’nin genel amaçları içinde önemli bir yeri olan, bireyin ilgi, istidat ve kabiliyetlerinin geliştirilmesi hükmünün, eğitimin bireysel yeteneklere ve gelişimine verdiği önemin göstergesi olduğu söylenebilir. Gençlerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim alabilecekleri bir meslek koluna yönelmelerini sağlamak, eğitimin kaçınılmaz hedeflerinden olduğundan; bu hedefin, bireyin eğitimine çeşitlilik katarak düşünce yapısını zenginleştireceği ve bireyin mevcut potansiyelini ortaya çıkaracak bir meslek edinmesi ile toplumda kazanacağı sosyal kişiliğinin de gelişiminde etkili olabileceği düşünülebilir.

Eğitim üzerinde yönetim sisteminin bazı görevleri vardır. Bunlar; eğitim amaçlarıyla ilgili ana politikayı üretmek, uygulanmasını sağlayacak politikaları

hazırlamak, kabul edilen politikaları teknik ve işleme yönleri ile yönetim süreçlerinden yararlanarak hayata geçirmek olarak sayılabilir (Bursalıoğlu, 1994, s.35).

Eğitim yönetimi, genel yönetimin eğitim alanına uygulanması şeklinde tanımlanabilir. Eğitim alanına ilişkin politika, karar ve amaçların gerçekleştirilmesiyle ilgilenen eğitim yönetimi, aynı zamanda grup çabalarını da yönlendirmektedir (Kaya, 1993, s.4).

Bir eğitim örgütü olan okul, bazı farklılıkları taşır. Her örgütün farklı değer sistemleri ve ortamları vardır (Bursalıoğlu, 1994, s.15). Bir okulu, diğer okullardan ayırdeden birtakım iç özellikler dizisi vardır. "Örgütsel iklim" olarak adlandırılan bu dizi, bir sosyal sistemin örgütsel ve bireysel boyutlarını dengelemeye çalışan grubun (öğretim elemanı-yönetici-öğrenci) oluşturduğu bir sonuçtur (Aydın, 1994, s.115-116). Bu nedenle eğitim yöneticisinin, öncelikle görevli olduğu örgütün, çevresinin ve kendisinin ikliminden haberdar olarak, okulunda dinamik ve olumlu bir iklim oluşturması gerektiği söylenebilir. Eğitim yöneticisinin görevi, örgütün yapısını önceden belirlenen eğitsel, örgütsel ve yönetsel amaçların gerçekleştirilmesine uygun hale getirmektir (Başaran, 1994, s.14).

Ülkemizde eğitimin sorumluluğunu taşıyan yönetim, daima aşırı merkezîyetçi olmuştur. Bu durum istikrarlı ve etkin bir yönetim ile uzman kadrosu oluşmasını önleyerek demokratik düzen içinde politik iradeyi etkileyecek güçlü bir kamuoyu sağlanmasını önlemiştir (Baloğlu, 1990, s.167). Bu nedenle demokratik düzen içinde her siyasi partinin bir gün hükümet olma şansı ve ihtimali daima olduğundan, siyasi partilerin iktidar olduklarında eğitim görüşlerini devletin eğitim programlarında ülke gereksinimleri doğrultusunda düzenlemeleri gerekmektedir (Ekinci, 1994, s.161-162).

Politikacılarımız, bir eğitim politikamız olmadığından yakınmakla birlikte, hiç bir milli eğitim bakanı ya da hükümet bu probleme çözüm getirememiş, her iktidar kendi siyasi görüşü doğrultusunda yeni görüşler ileri sürmüş ve hep en başa dönmüştür (Gezer, 1993, s.31).

Ülkemizdeki en üst düzeydeki eğitim kurumu olan üniversitelerde yönetim, etkili bir örgütlenme ve eşgüdümün sağlanmasında büyük önem taşımaktadır. 6 Kasım 1982 tarihli ve 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile, üniversitelerimiz bünyesinde verdiği eğitim ile, eğitimin en önemli öğelerinden olan öğretmenlerin yetiştirildiği tüm kurumlar, üniversitelere bağlanmış “eğitim fakülteleri” üniversiteler içindeki yerini almıştır (Taştan, 1993, s.4). Eğitim fakülteleri yapılan bu düzenlemeler ile dört yıl süren bir eğitim ile ilk ve ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştirmektedir. 1980’de “Yüksek Öğretmen Okulu” durumuna getirilen bazı eski eğitim enstitülerinde; eğitimin bütünü içinde önemli bir yeri olan “sanat eğitimi”nin dallarından olan müzik eğitiminin verildiği müzik bölümleri açılmış, 1983’de üniversitelerin eğitim fakültelerine devredilmişlerdir. Halen eğitim fakültelerine bağlı, müzik eğitimi bölümlerinde öğretmen yetiştiren bölümlerin sayısı 13’tür (ÖSYM, 1996, s.55-56).

Eğitimin geneli içinde önemli bir yer tutan sanat eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla, bir amaç içeren sanatsal davranışlar kazandırmayı amaçlamaktadır. İnsan, kaynak tür ve işlev yönünden çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilik insanoğlunun belli gerekleri algılayıp, çözümlemesine; birtakım anlatım biçimlerine dönüştürmesine neden olmaktadır. Bu anlatım biçimlerinden estetik temelli olanına “sanat” adı verilmektedir (Uçan, 1990, s.98).

Bir kişiye tam anlamıyla eğitilmiş diyebilmek için; yetenekleri bakımından gelişmiş, estetik ve pratik değer yargılarına ulaşmış, bilgi ve becerisini

geliştirmeye hazır olarak yetiştirilmiş olması gerekmektedir (Kırşioğlu, 1992, s.73-78).

Uçan (1990, s.98); sanat eğitimi bu düşünceyle üçe ayırmaktadır:

1- Genel Sanat Eğitimi: Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında sanat öğretmenleri (müzik-resim) tarafından gerçekleştirilir.

2- Özenen Sanat Eğitimi: Üniversitelerde yetkin sanat okutmanları ya da öğretim görevlilerince, ortaokullarda ise sanat öğretmenlerince gerçekleştirilir.

3- Mesleki Sanat Eğitimi: Sanatın tümünü ya da bir kolunu veya bir dalını seçmek isteyen, sanata belli düzeyde yetenekleri olan bireylere yönelik olup, işin ya da dalın gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar.

Sanatın önemli bir dalı olan müzik, insanın kendini biçimlendirme çabasında büyük yer kaplamış (Güngörmüş, 1988, s.25); bireyin eğitiminde ve bulunduğu topluma uyumunda etkin bir rol oynayarak, toplumların gelişmişlik düzeylerinin göstergesi olarak önemsenmiştir (Malkoç, 1993, s.51).

Fischer (1993, s.187); müziğın toplumsal görevinin, gerçekleri yansıtmak değil, bu etkiyi sağlamak olduğunu belirtmektedir. Rousseau; "Müzik sanatı gerçeğın kopyasını yeniden üretmeyi değil, insan ruhu için gerçeğın benzeri durum oluşturmayı temel alır" demektedir (Thomson, 1997, s.56). Teknik anlamda müzik, ses yüksekliği ve ritm bağlantıları içinde düzenlenmiş, "seslerin sanatı" olarak tanımlanabilir (Finkelstein, 1996, s.1107). Yine Adler (1996, s.64), bireydeki müzik ilgisini "kişinin işitmesindeki seçicilik, hassaslık ve belli seslere gösterilen anlayış" ile ifade etmektedir.

Ülkemizdeki geçmişten bugüne yavaş, bazen hızlı, ancak sürekli bir gelişim gösteren müzik eğitiminin değişik amaçlarla veya değişik yaklaşımlarla uygulandığı gözlenmektedir (Uçan, 1996, s.3).

Üniversitelerimizin eğitim fakülteleri içinde yer alan müzik eğitimi bölümlerinin temel amacı, ortaöğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştirmektir. Bu bakımdan müzik eğitimi bölümleri “Milli Eğitim Temel Amaçları” doğrultusunda eğitim vermektedir (Akkuş, 1992, s.3).

Müzik eğitimi bölümlerine genellikle 18 yaşın üzerindeki öğrenciler başvurumaktadırlar. Müzik eğitimi bölümlerinde temel müzik bilgileri, müzik tarihi, genel müzik kültürüne ilişkin dersler ile uygulama, performans dayalı bireysel ve toplu çalgı dersleri okutulmaktadır. Böylece müzik öğretmeni gerek teorik bilgi gerekse çalgı kullanmaya ilişkin temel becerilerin yanısıra pedagojik formasyon da kazanmaktadır.

Bu bölümler öğretmen yetiştiren kurumlar olarak, müzik eğitimi sisteminin olgunlaşmasını ve kurumlaşmasını sağlamaktadır (Özdemir, 1993, s.62). Gedikli (1993, s.62)'ye göre bu olgunlaşma ve kurumlaşmanın gerçekleşmesi, müzik felsefesinin toplumla ilişkisini ortaya koyacak etkili bir müzik politikasının varlığı ile sağlanabilir.

Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim kurumlarına bağlı eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinden mezun olan müzik öğretmenlerini istihdam etmek görevi ile yükümlüdür. Milli Eğitim Bakanlığı milli/ulusal olarak nitelense de hükümetlerin değişmesi ile uygulamalarında da değişmelerin olduğu gözlenmektedir. Bu durum Milli Eğitim Bakanlığı, YÖK ve diğer üst düzey yöneticilerin arasında zaman zaman farklılıkların bulunduğu kanıt sayılabilir. Sürekliliği olmayan bu tür tutumlar yüzünden, başta eğitim alanı olmak üzere,

müzik eğitimi alanı da olumsuz etkilenmektedir. Bu etkinin öğretim elemanlarına yönetim ve öğretim boyutunda sorunlar oluşturduğu söylenebilir.

Son yıllarda giderek karmaşıklaşan müzik alanı, bu alanda bilen veya bilmeyen hemen herkesin birşeyler öne sürmesi ve değişik kesimlerden gelen kişilerin kendilerine göre özellikler taşıyan müzik türlerini savunmalarından ötürü olumsuz etkilenmektedir (Çeçen, 1984, s.148).

Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının, eğitim politikalarının öğretim programlarına yansımaları ile, gerek yönetsel, gerekse öğretimsel sorunlar ile karşılaştıkları bilinmektedir.

Öğretimsel Alanda Karşılaşılan Sorunlar

Öğretimsel alanda karşılaşılan sorunlar müzik eğitimin üç temel alanı olan müzik kuramları, çalgı ve ses eğitiminde genelleşmektedir.

a) Çalgı Eğitimi Alanı

Müzik eğitimi bölümlerinde eğitim-öğretimin temelini performansa dayalı çalgı dersleri ile öğrenci temel bilgi beceri ve estetik anlayış geliştirmekte ve toplumun istediği lider müzik öğretmeni tipi gelişmektedir.

Müzik eğitimi bölümlerinde çalgılar, çeşitli ölçütlere göre sınıflandırılmıştır. Eğitim açısından çalgılar;

- Esas (ana) çalgı
- Yardımcı çalgı
- Okul çalgı kümeleri şeklinde kategorilenmiştir. Talim Terbiye Kurulu'nun 3.10.1969 sayılı kararında, müzik eğitimi bölümlerinde hangi çalgıların

öğretileceği, ana, yardımcı ve okul çalgı kümeleri kategorisinde kullanılacağı belirtilmiştir. Bu karar ile çalgılar; genel özellikleri, ses kapasiteleri, teknik özellikleri gibi bilimsel yaklaşımla seçilmiş ve düşünülen müzik öğretmeni tipinin gerektirdiği özellikler belirtilmiştir (Akkuş, 1992, s.3).

Ana ve yardımcı çalgı düzeyinde ele alınan keman, viyola, piyano, viyolonsel, yan flüt, şan gibi çalgıların öğretimi ile, müzik öğretmenlerine evrensel geçerliliği olan çağdaş teknik ve anlayış kazandırılması amaçlanmıştır. Yaylı (keman, viyola, viyolonsel) çalgıların öğrencinin mesleki yaşamında kullanacağı derecede öğretilmesi ve öğrenilmesi esastır (Tanrıverdi, 1993, s.40). Piyano çalgısı ise, öğretmen adaylarına, okul müziğinde eşlik çalgısı olarak kullanabilecekleri düzeyde çeşitli müzik türlerinden dağarcık oluşturulması amacıyla öğretilmektedir (Çimen, 1995, s.30).

Müzik eğitimi bölümleri, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, küçük yaşlarda öğrenci almadığından, liseyi bitirmiş genellikle müzik donanımı yetersiz, yaş ortalaması 18-20 arası olan öğrencilere eğitim verdiği için, çalgı çalmada çok önemli bir etken olan vücut eşgüdümünün sağlanması güçleşmektedir (Tanrıverdi, 1993, s.39).

b) Müzik Kuramları Alanı

Müzik eğitimi bölümlerine alınan öğrencilerin büyük çoğunluğu bu bölümlere gelmeden önce, ciddi bir müzik eğitimi görmemiş bireylerden oluşmaktadır (Dicle, 1993, s.13).

Öğrencilerin hazır oluş düzeylerinin ve fiziksel durumlarının gösterdiği farklılıkların, öğretim elemanlarının her öğrenci için değişik bir program izlemesini gerektirdiği söylenebilir. Hazıroluş, öğrencinin önceki eğitim

olanakları ile edindiği birikimlerini ve öğrenimlerini sürdürebilmeleri için yeterli olabilecek müziksel duyuş ve kavrama yeteneklerini kapsar (Gögüş, 1995, s.42).

Öğretim elemanlarının kuramsal müzik eğitimi ve çalgı eğitiminde karşılaştıkları sorunların başında bu eğitimde kullanılan çalgıların öğretiminde eğitim müziği türünün seçilmesi sorununun geldiği söylenebilir.

Müzik öğretmeni yetiştirme modelinin ve programlarının ülkenin ve alanın gereksinimleri doğrultusunda bütünlük içermesi gerektiği düşünüldüğünde, evrensel geçerliliği olan bir türün eğitim müziği olarak seçiminin uygunluğundan söylenebilir.

Eğitim müziği olarak bazı müzik eğitimi bölümlerinde kullanılan ve geleneksel müziklerimizden olan, Geleneksel Türk Sanat Müziği (GTSM), geçmişten bugüne insan sesi için kurulmuş, geleceğini burada arayan bir müzik olmuştur. Bu müzik türünde, yalnız sözlü eserler değil, çalgı eserleri de belli bir çalgı düşünülmeden bestelenmiş, buna bağlı olarak, GTSM çalgı eserlerinde öğrencinin çalmak istediği çalgı ile özel bir bağlantısı olmayan, pedagojik değerlerden yoksun olarak gelişmeye devam etmiştir (Demircioğlu ve Yıldız, 1995, s.28). GTSM'de çalgı öğretiminde kullanılan yaylı çalgıların ve özellikle kullanıma sonradan katılan ve Avrupa kaynaklı bir çalgı olan kemanda yay teknikleri ve ileri parmak pozisyonları, Türk Müziği icracılarınca yok sayılmıştır. Bu nedenle çalgı eğitiminde GTSM yerine evrensel müzik kurallarının yer aldığı evrensel müziğin kullanımının daha uygun olacağı düşünülebilir.

Bilindiği gibi ülkemizde müzik anlayışları açısından çok farklı eğitim yaklaşımları bulunmaktadır. Müzik eğitimi bölümlerinde geleneksel çalgıların

ana ve yardımcı çalgı düzeyinde öğretilmelerinin ise müzik öğretmenleri arasında geleneksel müzik birliği anlayışının sağlanması bakımından farklılıklara yolaçacağı söylenebilir.

Yönetken (1991, s.442), geleneksel müziğin bugün önemini yitirmesinin sebebini, günün gereksinimlerine cevap verememesi, müzik unsuru olarak yalnızca melodi ve ritme sahip olması ve asıl müzik unsuru olarak kabul edilen çok seslilikten ve armonik yapıdan uzaklığı nedeniyle yetersiz kalması olarak açıklamaktadır.

Akkuş (1992, s.3)'un da belirttiği gibi, geleneksel çalgılar teknik ve estetik anlayış olmak üzere repertuar, ses sistemi, ritmik ve melodik kuruluş ve biçimsel yapılanma bakımından geleneksel müziğin, geleneksel kurallarına bağımlı olduklarından, eğitim müziği olarak kullanımının sorun yaratacağı anlaşılmaktadır.

Bu sorunlar şöyle sıralanabilir:

1. GTSM alanında, ana makam açısından farklı görüşler vardır. Eğitim-öğretim açısından ana makam konusunun dahi çözümlenemediği bir müziğin geleneksel çalgılarının ana ve yardımcı çalgı olarak öğretilmesi uygun görülmemekte, öğretim elemanlarının çalgı eğitiminin amaçlarını yerine getirmelerinde zorluklarla karşılaşmalarına neden olmaktadır.

2. Türk müziğinde 4 sestem, 5 sestem çalış şeklinde ifade edilen düzenler olup, bu düzenler nedeniyle bir çalgının tuşesi sürekli değişmektedir. Sabitleşmemiş tuşe ise, öğrencinin sesleri frekans ve renk olarak algılamasını zorlaştırmaktadır. Tuşesi sabitleşmemiş bir çalgının öğretimde kullanımının ise; çalgı eğitimi dersleri ile paralel yürütülen müziksel işitme-okuma-yazma derslerinde öğrencinin işitmesinde belirsizlik ve yetersizlik meydana getireceği ve öğretim elemanlarına öğrencinin müziksel gelişiminde sorun yarata-

cağı açıktır (Akkuş, 1992, s.8).

Tura (1988, s.62), GTSM'nin çalgı eğitiminde kullanımının getireceği sorunların, çalgı eğitimi için metod ve kaynak yetersizliği çekilmesi ve GTSM'nin ulusal olduğu kadar evrensel değerlere henüz ulaşamaması nedeniyle ortaya çıktığını belirtmektedir. Uluslararası kullanımdaki müzik işaretlerinin Türk Müziği'ne girince değişik değerler almasının da çalgı ve kuramsal eğitimde öğretim elemanlarına eğitim sürecinde mutlak problemler çıkaracağı yine Tura (1993, s.46-47) tarafından ifade edilmektedir.

Temelini Türk Halk Kültürü'nden alan Türk Halk Müziği'nin ise, eğitim müziği olarak kullanımı da benzer sorunlar getirmektedir. Bunların başında standardizasyon gelmektedir. Ayrı atölyelerden, ayrı ustaların elinden çıkan bağlamaların perde sayılarının eşit olmaması, çalgıların boyutlarının farklılığı, çalgıların standartlaştırılmadığını ortaya koymaktadır. Çalgıların müzik eğitiminde kullanıma güçlükleri, toplu derslerde, birlikte seslendirmede, grup icrada, ses birliği sağlama konusunda sorun yaşanmasına neden olmaktadır (Yurga, 1995, s.30-46).

c) Ses Eğitimi Alanı

Müzik eğitimi bölümlerinde eğitimin bir diğer temelini ses eğitimi oluşturmaktadır. Müzik yapmaya yarayan araçların tek başına oluşturamadığı çeşitli renklerin tümünü içeren insan sesi, dilden aldığı güçle etkinliğini artırarak kendine özgü teknik ve yöntemleriyle diğer müzik yapmaya yarayan araçların içinde üstün bir yere sahiptir. Toplu ses eğitimi (koro)nin amacı, bir topluluğa uygulanan bireysel ve grup çalışmalarıyla o toplulukta birlikte şarkı söylemeye elverişli, o ülkede konuşulan anadilin özelliklerini içeren etkili bir sesin elde edilmesidir (Egüz, 1980, s.2).

Sun (1969, s.210) ise, ses eğitiminin önemine değinerek, bireye kendi sesini kullanmayı öğreterek, şarkıyla ve dilin yardımıyla müziğe daha kolay uyum göstermesinin sağlanabileceğini belirtmektedir.

Ses eğitiminde öğretim elemanlarının karşılaştıkları sorunları ise Göğüş (1995, s.38) şöyle sıralamaktadır; müzik eğitimi bölümlerinde ses eğitimi konusunda değişik çalışma biçimleri görülmektedir. Aynı konumdaki öğretim elemanları arasında bile hazırlanmış, belli teknikleri, belli bir süreç içerisinde kazandırmaya yönelik bir program henüz oluşturulmadığından, her öğretim elemanı kendi yöntemleriyle çeşitli uygulamalar yapmaktadır. Her sınıf düzeyi için belirlenmiş teknikler olmadığından, birbirinin yaklaşık aynı egzersizlerle değişik teknik düzeylerdeki eserlerin seslendirilmesi yoluna gidilmektedir. Ses eğitiminin süreci içerisinde kolaydan zora doğru yükselen bir ses eğitimi egzersiz metodu ya da metodlarının geliştirilememesinin ise, öğretim elemanlarının eğitimde sorunlar ile karşılaşmalarına neden olduğu düşünülebilir.

Müzik eğitimi bölümleri düzenledikleri konser, resital, dinleti, konferans, panel, sempozyum v.b. etkinlikleri çevresi ile paylaşarak ülkenin müzik kültürüne katkıda bulunmayı amaçlamaktadır (Uz, 1992, s.14).

Yönetsel Alanda Karşılaşılan Sorunlar

Öğretim elemanlarının yönetsel alanda karşılaştıkları sorunlardan bazıları ise şöyle sıralanabilir: Müzik eğitimi bölümlerinin yapısı ve içeriği gereği, çalışma programlarının farklı ve yoğun olmasından dolayı öğretim elemanlarını ağır bir çalışma ortamına soktuğu bilinmektedir. Bu yoğun ortam içinde akademik çalışmalarını da sürdürmekte olan öğretim elemanlarına

gereken anlayış ve desteğin yönetim tarafından sağlanmasını ivedilikle ön plana çıkarmaktadır. Bu destek ve ortamın sağlanmadığı durumlarda ise, öğretim elemanları ile yönetim arasında bazı çatışmaların ortaya çıkmasının kaçınılmazlığı düşünülebilir.

Bu kurumlarda sözleşmeli personel olarak görev yapan öğretim elemanlarının görev sürelerinin yenilenmesinde, yönetimin gereken önemi göstermediği durumlarda, öğretim elemanlarının mesleki güvenceleri konusunda endişe duydukları söylenebilir. Yine müzik eğitimi bölümlerine öğretim elemanı alımının ve görev sürelerinin uzatılmasının, atanmanın ve idari görevlere getirilme işlemlerinin; bölümün yapısına, müzik eğitimi alanının özelliklerine, ünvanın ve görevin gerektirdiklerine uygun biçimde, nesnel ve tutarlı esaslara bağlı olması gerekmektedir. Gereken nitelikleri taşımayan kişilerin bu görevlere getirilmesinin örgütsel çatışmaya neden olacağı açıkça görülebilir.

Tüm müzik eğitimi bölümlerinde çalgı dersleri maddi açıdan ülkeye yarar sağlanması düşünülerek teorik dersler kategorisine alınmakta, öğretim elemanları bölümün içeriği ve yapısı gereği bu dersleri öğrencileri ile birebir işlemek durumundadır. Müzik eğitimi alanında bazı derslerin toplu sınıf dersleri, bazı derslerin grup, bazı derslerin de bireysel yapıma zorunluluğu vardır. Alanın kendi doğal özelliğinden kaynaklanan bu gerçeği farkedemeyen yöneticilerin, bireysel derslerin olamayacağı derslerin en az sınıf ya da anfi düzeni içinde yapılması gerektiğini ileri sürerek, eğitim-öğretim ortamında motivasyon unsuruna olumsuz etkileri bulunduğu bilinmektedir. 1990-1993 yılları arasında çoğu üniversite de ücretlerin sadece bu anlayış nedeniyle ödenmediği tarihi bir gerçektir.

Yöneticilerin bakış açılarındaki farklılığın, müzik eğitimi bölümlerinde,

eğitim müziği türünün seçiminde öğretim etkinliklerini yürüten öğretim elemanlarının da karara katılımında büyük önem taşıdığı bilinmektedir. Nadir olarak rastlansa da, yöneticilerin alan dışından olmasının müzik eğitimi bölümünün yapısını ve işleyişini kavramalarında sorun oluşturacak, öğretim elemanlarına tam danışmanlık yapmalarını önleyebilecektir.

Müzik eğitimi bölümlerinde, öğretim elemanlarının, müzik eğitimi anasanat dalında görevli oldukları dikkate alınarak, yönetimin; devlet konseratuvarlarındaki eşdeğerleri gibi, sanatçı-öğretim elemanlığı statüsünden yararlanmaları için gereken önemi vermemesinden dolayı, müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının maddi ve manevi alanlarda sorunlarla karşılaşacağı düşünülebilir.

Müzik eğitimi alanında, lisansüstü öğretim programlarında, doçentlik bilim dalları listelerinde “Müzik Eğitimi”nden sonra, “Ses Eğitimi”, “Çalgı Eğitimi”, “Müzik Kuramları Eğitimi” anabilim-anasanat dallarına yer verilmemesi ve doçentlik sınavlarının bu dallara göre yapılmaması, öğretim elemanlarını bu sınavlarda tüm alan bilgisine hazırlanmak durumunda bırakması nedeniyle, açık bir sorun olarak görülebilir.

Yukarıda görüldüğü gibi, sözü edilen tüm bu nedenlerden ötürü müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel ve yönetsel alanlarda bazı mesleki sorunlar yaşadıkları söylenebilir.

Bugün ülkemizde eğitimin tüm yükünü taşıyan öğretim elemanlarının ve öğretmenlerin geçmişten günümüze artarak devam eden sorunlarını ele alan araştırmalar, bu çalışmaya kaynak teşkil etmiş, değişik branşlar için yapılan araştırmalar örnek alınarak eğitimin önemli bir alanı olan sanat eğitimi içinde yer alan müzik eğitimi alanına uygulanmıştır. Bu alanda en üst

düzeydeki eğitim kurumu olan ve müzik öğretmeni yetiştiren üniversitelerin eğitim fakülteleri, müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının bazı mesleki sorunlarının belirlenmesi ve çözüm önerilerinin ortaya konması bu çalışmanın temelini oluşturmuştur.

Yapılan bu araştırma ile, müzik eğitimi alanında bazı mesleki sorunlarla karşılaştıkları düşünülen öğretim elemanlarının, sorunlarının çözümüne yol gösterici bulgular elde edilmesi amaçlanmaktadır.

Problem Cümlesi

Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları ile bazı değişkenler arasında farklılık var mıdır?

Alt Problemler

- 1) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının:
 - a) Mesleki
 - b) Yönetsel
 - c) Öğretimsel sorunlarını algılamaları hangi düzeydedir?

- 2) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının:
 - a) Mesleki
 - b) Yönetsel
 - c) Öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları çalıştıkları kuruma göre farklılık göstermekte midir?

- 3) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına

ilişkin algıları;

- a) Cinsiyet
- b) Kıdem
- c) Branş
- d) Mezun oldukları en son okul türüne göre farklılık göstermekte midir?

4) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının, yönetsel sorunlarına

ilişkin algıları;

- a) Cinsiyet
- b) Kıdem
- c) Branş
- d) Mezun oldukları en son okul türüne göre farklılık göstermekte midir?

5) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının; öğretimsel sorunlarına

ilişkin algıları;

- a) Cinsiyet
- b) Kıdem
- c) Branş
- d) Mezun oldukları en son okul türüne göre farklılık göstermekte midir?

Araştırmanın Önemi

Türkiye’de üniversitelerin eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının sorunları alanında yapılan araştırmalar yetersiz görülmektedir. Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının sorunlarıyla ilgili çalışmaların az oluşu nedeniyle, yapılan araştırmaların bu alanda yoğunlaştırılması önem kazanmaktadır.

Bugüne kadar müzik eğitimi kurumlarında öğretim elemanlarının sorunları araştırılmamış, incelenmemiştir. Bu sorunların bir kısmı sistemleşerek öğretim elemanlarının yaşamında yerleşmiş durumdadır. Öğretim elemanlarının birçoğu tarafından bu sorunlar bilinmemekte ve sorun olarak algılanmamaktadır. Bu nedenle öğretim elemanlarının sorunları incelenmediği takdirde sürekli gündemde kalacaktır.

Müzik eğitime ilişkin sorunlar çoğu kez mesleki amaçlı temellerinden soyutlanarak ele alınmakta, bu nedenle de sağlıklı çözümlere ulaşamamaktadır. Türkiye'de müzik eğitiminin geliştirilmesi alanında daha etkili ve verimli olunabilmesi, bu yöndeki beklentilerin gerçekleştirilebilmesi için kısa, orta ve uzun süreli önlemler alınması gerekmektedir.

Müzik eğitimi sürecinin geliştirilmesi çabalarında, bu alanda, müzik eğitimi bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının başlıca sorunlarının belirlenmesi gerekliliği öncelik taşımaktadır.

Müzik eğitimi alanının gelişiminin bir bütünlük, düzenlilik ve sürerlik içinde sağlanabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının ortak çabaları ve çalışmaları esastır.

Bu araştırmayla ülkemizdeki eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel ve yönetsel boyutlarda sorunlarını tespit etmeyi amaçlayan bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Bu ölçme aracıyla öğretim elemanlarının bazı mesleki (öğretimsel ve yönetsel) sorunlarını nasıl algıladıkları belirlenerek, öğretim elemanlarının müzik eğitiminde etkili olabilmeleri için araştırmanın bulguları doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

Sayıtlılar

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının istenilen bilgileri içtenlikle ve yansız olarak verdikleri kabul edilmektedir.

Sınırlılıklar

1) Araştırma, 1996-1997 eğitim-öğretim yılında yapılmış olan araştırmanın verileriyle sınırlıdır.

2) Araştırmada ifade edilen mesleki sorunlar, öğretim ve yönetim sorunlarıyla sınırlıdır.

Tanımlar

Eğitim: Bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1972, s.12).

Yönetim: Örgütteki madde ve insan kaynaklarının amaçlar doğrultusunda yönlendirilmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi eylemlerinin bütününe denir (Aydın, 1994, s. 70).

Öğretim Elemanı: Yüksek öğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri (prof., doç., yrd. doç.), öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcıları (araştırma görevlileri, uzmanlar, çeviriciler, eğitim-öğretim planlamacıları)'dır (2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 1981).

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde, yurt içi ve yurt dışında yapılan müzik eğitimi, müzik eğitimcileri ve öğretmenler ile ilgili araştırmalar ayrı ayrı incelenmiştir.

Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Öğüş (1974) ise, "orta öğretimdeki öğretmenlerin meslekle ilgili şikayetleri" adlı araştırmasında, şikayetçi olma bakımından, bölgeler arasında önemli farklar olduğu, şikayetçi olma açısından, belli bir branşa özgü genel bir eğilim olmadığı, büyük şehirlerde çalışan öğretmenlerin, kasabalarda çalışanlara göre şikayet oranlarının düşük olduğu bulgularını elde etmiştir.

Süer (1980)'in araştırması, "müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda öğretim" adlı araştırmasında öğretime ilişkin ilgililerin görüşlerini saptayarak, bu görüş ve eğilimleri program geliştirme öğeleri açısından yorumlayıp, değerlendirerek, sonuçlara göre gereken önerilerde bulunup, programların geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla hazırlanan anket, müzik öğretmeni yetiştiren kurumların öğretmenleri, bu öğretmenlerin yetiştirmekte oldukları son sınıf öğrencileri ve yetiştirmiş oldukları müzik öğretmenlerinden oluşturulan üç örneklem grubuna 1977-79 yıllarında uygulamıştır. Bu amaçla program başarıya ya da programın hedefleri ile tutarlı öğrenmelere göre değil, öğretmen ve öğrencilerin programa ilişkin görüş ve eğilimlerini saptamaya yönelik olarak değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Uçan (1982)'in "Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü, müzik alanı birinci yıl yetişeginin değerlendirilmesi" adlı araştırmasında, Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü, müzik alanı birinci yıl programının yapısı, sağlamlığı, etkililik derecesinin belirlenmesi ve bu belirleme ile programın yapısının güçlendirilmesi, sağlamlık ve etkililiğinin artırılması için önerilerde bulunulmasını kapsamaktadır. Araştırma Müzik eğitimi bölümü programının geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla hazırlanmış, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili dairesi tarafından değerlendirilmesi beklenmektedir.

Serdar (1986)'ın yaptığı "Öğretmenlerin bazı sorunlarına ilişkin algıları" adlı çalışmada, öğretmenlerin hangi durumları ne düzeyde mesleki bir sorun olarak algıladıkları araştırılmış, çalışmada şu bulgular elde edilmiştir; öğretmenlerin okul müdürleri ile olan ilişkilerini normal düzeyde gördükleri, denetimlerin daha çok soruşturma ağırlıklı olup, rehberliğe yönelinmediği, atama ve nakillerdeki uygulamaların adil olmadığı ve maaşların yetersiz olduğu, yeni eğitim-öğretim tekniklerini öğrenmek için kursa ihtiyaç duydukları, eğitim araç-gereçlerinin yetersiz olduğu, özel yetenek gerektiren derslerin branş öğretmeni tarafından verilmesi gerektiği, öğretmenlere lojman verilmesi gerektiği, mesleki yayınları sağlamada güçlükleri olduğu, meslektaşlarıyla az sayıda toplantı düzenleyebildikleri, bakanlıklarının sosyal tesislerinden hiç yararlanamadıkları, tesislerin yetersiz olduğu biçiminde algıladıkları tespit edilmiştir.

Atalay (1988), "Türk Halk Musikisi'nin eğitimdeki yeri ve önemi" adlı çalışmasında, Türk Halk Müziğine eğitimde ve programlarda amaçsız ve methodsuz olarak yer verildiğini, bilimsel ve sanatsal özelliklerden yoksun olması nedeniyle, öğretim sürecinde yetersiz olduğunu saptamıştır. Bu yetersizliğin giderilmesi amacıyla; ilköğretim, ortaokul ve yükseköğretim ve M.E.B. ders

programlarının yeniden ele alınmasını, THM'den çekirdek ezgi alınarak, buna paralel solfej ve eğitim metodları yazılmasını, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda geleneksel türlere ait çalgıların tanıtımı amaçlı teorik derslerin programa alınmasını önermiştir.

Aksu (1989)'nun "Orta dereceli okul öğretmenlerinin öğretim sorunlarının önem derecelerine ilişkin algıları ve bu sorunları çözmek için başvurdukları yollar" adlı araştırmasında, araştırmanın evrenini Malatya il merkezindeki orta dereceli okulların öğretmenleri oluşturmuş, araştırmanın örneklemine 184 öğretmen alınmıştır. Araştırma öğretmenlerin öğretim sorunlarının önem derecelerine ilişkin algılarının cinsiyetlerine, kıdemlerine ve bitirdikleri okula göre çoğunlukla anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymuştur. Bunun yanısıra öğretmenlerin öğretim sorunlarını çözmek için başvurdukları yollar çoğunlukla cinsiyetlerine, kıdemlerine ve bitirdikleri okula göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Bilgin (1989)'in "Müzik öğretim yöntemleri dersinin program geliştirme açısından değerlendirilmesi" adlı araştırmasında ise, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okutulan "Müzik Öğretim Yöntemleri" dersi'nin program geliştirme açısından değerlendirilip, araştırmanın müzik öğretim yöntemleri ders programlarının geliştirilmesine yönelik somut öneriler getirmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla hazırlanan anket, bu dersi okutan öğretim elemanları ile, okuyan son sınıf öğrencilerine uygulanarak, elde edilen verilerin bilimsel yöntemlerle çözümlenmesi ve gerekli karşılaştırmaların yapılmasıyla program hakkında bulgular elde edilme yoluna gidilmiştir.

Kalender (1989)'in "Müzik eğitiminde çalgı eğitimi ve sorunları" adlı araştırmasında okul öncesi dönemden, üniversitelerimizin eğitim fakültesi

müzik eğitimi bölümlerine dek verilen çalgı eğitimi ve sorunları ele alarak çalgı eğitiminde kullanılan metodların nasıl hazırlanması gerektiği üzerinde durmuştur. Araştırma sonucunda mevcut çalgı metodlarının yetersiz olduğu, cumhuriyetten bu yana müzik eğitiminde belirlenen çalgı eğitim yöntemlerinin eksikliği, farklı çalgı için kullanılsa bile, metodların yine de yetersiz olduğu saptanmıştır. 7-15 yaş arasındaki öğrencilere hazırlanan müzik kitaplarında, öğrencilerin kullanacağı müzik yazısının rahat okuyabilecekleri ve dikkatini çekecek şekilde puntolarla yazılmadığı, ve bu nedenle, nota okuma ve çalgı çalmada zorluklarla karşılaşıldığı, yine araştırmada ayrı bir sonuç olarak bulunmuştur. Yapılan araştırmalar ile, Kalender tarafından, okul öncesi dönemde çalgı eğitimi için notaların renk, şekil ve kompozisyon; ilköğretim ve ortaöğretim için hangi metodların daha yararlı olduğunun saptanması; üniversitelerin eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümlerinde ise, çalgı eğitimi verecek öğrencilerin el-parmak-kas yapılarının uygulanacak metodlarla uyumlu olması gerektiği belirtilmiştir.

Gürkan (1993)'ın "ilkokul öğretmenlerinin öğretmenlik tutumları ile benlik kavramları arasındaki ilişki" adlı araştırmasında öğretmen adaylarının seçiminde akademik yeterlilikler yanında, kişisel özelliklerle beraber, öğretmenlik mesleğine motivasyonu da içine alacak başka nitelikler de aranması gerektiğini, öğretmenlik uygulamalarının daha işlevsel hale getirilmesi için öğretmen yetiştiren kurumlarda gereken olanakların sağlanmasını önermiş, bireyin belli bir meslekte başarılı olmasının o mesleğe ilişkin yeterliliklere sahip olup olmamasıyla yakından ilgili olduğunu ortaya koymuştur.

Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Hearson (1983)'ın University of Illinois at Urbana Champaign de yaptığı araştırmada ise, 8 haftalık stajyerlik sürecindeki 16 müzik eğitimi son sınıf

öğrencisinin stajyerlik öncesi ve sonrası özgüvenleri ve liderlik yeteneklerinin düzeyini belirlemek amacıyla kendilerini değerlendirmelerine yönelik kişilik ölçümleri kullanılmıştır.

Bu ölçümler ile,

- Gençlerle çalışmanın ve liderlik deneyiminin stajyerlik sırasındaki özgüvenli ilişkisi,
- Gençlerle yapılan daha önceki çalışmaların ve liderlik deneyiminin stajyerlik öncesi özgüven ile ilişkisi,
- Stajyerlik öncesi üniversite akademik sicilinin özgüven, liderlik yeteneği ve stajyerlik başarısı ile ilişkisi,
- Stajyerlik deneyiminin özgüven ve liderlik yeteneklerinin gelişimi ile ilişkisi araştırılmış; ölçümler ile öğrencilerin staj sırasındaki ve sonraki özgüvenleri arasında önemli ilişki olmadığı, deneyimlerin stajyerlik başarısında etkisi bulunmadığı görülmüştür. Stajyerlik deneyiminin, liderlik yeteneğinin gelişmesinde ise olumlu etkisi olduğu saptanmıştır.

Abdoo (1984) tarafından yapılan “Japonya’da Müzik Eğitimi” konulu araştırmada ise, Japon çocuklarının müzik eğitimi gören ve bu eğitimin değerini bilen bir ulusun içinde sonuçlanan 10 yıllık zorunlu müzik eğitimi aldıklarını belirtmektedir. Müzik tarihi, müzik teorisi, orkestra yönetimi, orkestra ve koro etkinlikleri ile müziksel işitme-okuma-yazma öğretiminin yer aldığı Japonya’daki müzik eğitiminde, Japon eğitimcilerinin yaratıcı birey yerine, mantıklı birey yetiştirilmesini önemle desteklemekte oldukları bulgusu elde edilmiştir.

Kidd, (1984); Boston Üniversitesinde yaptığı çalışmada 1960’lı yıllarda toplanan Ulusal Müzik Eğitimcileri konferansında, müfredat programları felsefesinin analizini yapmıştır. Bu analiz sonucunda 1960’lı yılların müfredat prog-

ramlarının içeriğinin beş konudan oluştuğu ve içeriğinin şu şekilde sıralandığı belirlenmiştir:

- Müzikte estetik eğitim
- Deneysel müzik müfredatları (müziğin beste yoluyla öğretilmesi)
- Müfredat programlarında yer alan halk müziği ve batıya ait olmayan kültürlerin etkisi ile oluşturulmuş programlar
- Kültürel açıdan müzikten yoksun kalmış, azınlık haline gelen grupların müzik eğitimi gereksinimlerini karşılayacak müzik müfredatları hazırlaması ve özellikle yetenekli kişilere ve yetişkin nüfusa yönelik programlar
- Müzik eğitiminde teknolojinin kullanılmasına yönelme.

Konferansın 1960'lı döneminin tüm konferanslarını incelenerek, bu yılların müfredat programlarının felsefesinin analizi için tüm sempozyumları, toplantı ve ilgili doktora tezlerinden yararlanılarak, analiz için önemli perspektifler elde edilmiştir.

Rees (1986) tarafından yapılan "Müzik bölümü ve Üniversite çevresindeki rolü" adlı araştırma; müzik eğitimi, sahne sanatları, müzik teorisi alanlarının, müzik bölümünün sosyal çevredeki rolüne etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Üniversite, müzik okulları ve bölümleri tarafından, araştırmanın desteklendiği 6 ülkedeki 207 kadrolu müzik bölümü öğretim elemanına anketler gönderilmiş, anket sorunları, akademik derece, öğretim elemanının öğrenim düzeyi, akademik kariyeri, öğretme ve öğrencileri etkileme yeteneği ile ilgili konuları içermiştir.

Elde edilen sonuçlar ise şöyledir:

1- Müzik bölümlerinde çalgı eğitimcileri, en iyi statünün, kişinin sahne yeteneği, akademik kariyeri, öğrencileri etkileme yeteneği ve başarılı öğrencilerin oranı ve eserlerinin duyulmasıyla kazanılacağına inanmaktadır.

2- Müzik bölümlerindeki kuram ve tarih öğretim elemanları ise, eski eserleri yeniden çok seslendirerek bestelemek için birçok heyete sahip olma ve öğrencileri etkileme yeteneği, akademik derece, eserin duyulması ve ünlü müzik eleştirmenleri tarafından incelenen eserlerinin olması ile bu bölümde iyi bir statü kazanılmasında etkili olduğunu düşünmektedir.

3-Üniversitelerdeki müzik öğretim elemanları, araştırma, akademik kariyer, para bağıışı elde etme yeteneği, birçok yayınlanmış eser, akademik derecenin başarı kazanmada çok yardımcı olduğuna inanmaktadır.

Fallis (1990) tarafından Güney Kaliforniya Üniversitesinde James Hanshumaker başkanlığında yapılan çalışmada, Kaliforniya'daki Devlet ve Özel Liselerinde müzik müfredat programlarının üzerinde mezun olma şartlarının ve yüksek okula kabul politikasının etkisi araştırılmıştır. Araştırma ile, öğrencilerin bireysel müzik (gitar, klavye v.s.) kurslarına ulaşmakta zorlandığı, bireysel kursların daha çok müzikle ilgili önbilgileri olan öğrencilere yönelik olduğu sonucu elde edilmiştir. Yine araştırma ile müzik eğitimi almak için bu bireysel kurslara katılamayan öğrencilere müzik eğitimi almak için yaptıkları başvuruda, daha az giriş şansı tanındığı, bu nedenle öğretmenlerin tüm öğrencilere ulaşacak müzik kurslarını önerdikleri ve destekledikleri bulgusu elde edilmiştir.

Kiesler tarafından (1991) akademik yılı için Japon müzik eğitiminin incelendiği araştırmada, Japon okulları ve müfredatları öğretmen yetiştirme düzenleri ve çeşitli uygulamalarına etki eden geçmişe yönelik birikimler konusunda veriler toplanmıştır. Eğitim politikaları ve program hazırlanması konularında yetkili kurum olan ve merkezîyetçi bir yapısı olan Tokyo'daki Millî Eğitim Bakanlığı'nın önemli işlevi, ulusal gereksinmelere göre standart programlar geliştirmek ve ders kitaplarının içeriklerini belirlemek olarak saptanmıştır. Orta Öğretim öğretmenleri vokal ve enstrümantal müzik konusunda

uzmanlaşmış, hepsi müzik öğrenimi görmüş olup, çoğunun piyano bölümü mezunu olduğu görülmüştür.

Üniversiteye müzik öğrenimi görmek üzere giren öğrencilerin, sosyal bilimler, müzik (teori, tarih, solfej, orkestra yönetimi ve icra) ve eğitim alanlarını kapsayan dört yıllık bir öğrenim sürecinden geçtikleri, öğrenim gördüğü konu ile doğrudan ilgili özel öğretim yöntemleri dersi aldıkları görülmüştür. Yine öğrencilerin sınıfta fiilen ders vermelerinin 2-4 hafta kadar süren bir uygulama dönemi içinde yer aldığı, daha sonra yapılan sınavlarda başarılı olup programı bitirenlerin çalışma hakkını kazandıkları görülmüştür. Araştırmada ayrıca Japon müzik eğitim sistemini modernize etmek için "Mason ve Müzik Enstitüsü'nün üyeleri" Avrupa ve Japon müziklerini karşılaştırma çalışmaları yapmışlar ve uluslararası bir nota sistemi ile yazılmış olan Avrupa müziğinin eğitimsel amaçlara daha uygun olduğu sonuca vardıkları bulgusu tespit edilmiştir. Yine geleneksel Japon şarkılarında çoğu kez uygun sayılamayacak bir dil kullanıldığından, bunların çocukların müzik eğitiminde kullanılmasının sakıncalı bulunduğu görülmüştür. Japonya'da eğitim politikalarının ulusal düzeyde yapılarak okul sonrası yoğun çalışmaları ve profesyonelliği özendirilmesi, bu sistemin onbir yıllık ardışık müzik ve sanat eğitimi zorunluluğunu getirmesi yönüyle; japonların estetiği yaşamın; müziğide eğitimin vazgeçilmez bir parçası olarak gördüklerini kanıtlamaktadır.

Eastlund (1992), müzik eğitimi öğrencilerini ve müzik öğretmenlerini ortak olarak birleştirmek; 4 müzik öğretmenin çabalarının açıklanması amacıyla yaptığı çalışmada, müzik öğrencilerinin motivasyonunu ve müzik eğitiminde özel eğitime gereksinim duyulan öğrencileri ortak olarak düşünmeyi açıklamaktadır. Lise seviyesindeki müzik öğretmenleriyle müzik eğitimcileri arasında işbirliğini desteklemek için belli metodları önermektedir.

Brophy (1993), "Müzik Öğretmenlerinin Değerlendirilmesi" konusunda

yaptığı araştırmada; müzik öğretmenlerine yalnız genel yeterlilikleri konusunda yapılacak bir değerlendirmenin uygun olup olmadığı, etkili müzik öğretiminin belli öğretim tutumlarının özelliklerini kapsayıp kapsamadığını ölçecek değerlendirme kriterlerinin kullanılmasını öğretmenlerin talep ettikleri ortaya çıkarmıştır. Araştırma, 1989'dan 1993'e dek bu konuya ait seçilen ilgili araştırmaları incelemiş, devlet okullarındaki müzik öğretmenlerinin değerlendirilmesinde ilgili, uygun ve kullanışlı konuları tartışmakta ve müzik öğretmenlerinin değerlendirilmesinde muhtemel ölçüt olarak, daha fazla gelişme elde etmek için sekiz genel alan oluşturmaktadır. Deneysel gözleme dayanan ve dayanmayan kanıtlar incelenmiş ve bütün öğretmenlere uygun değerlendirme ölçütleriyle müzik öğretmenlerine uygun ölçütler arasındaki kopukluğu düzeltmek için çaba harcanmıştır. Araştırma ile müzik öğretmenlerinin değerlendirilmesinde, betimleyici nitelikler taşıyan aşağıdaki hizmet alanlarının kullanılması sonucuna varılmıştır.

Bu alanlar;

- 1- Öğrenci-öğretmen, öğretmen-fakülte ve öğretmen-yönetim ilişkileriyle desteklenen kişisel özellikler,
- 2- Bir dersi anlatırken desteklenen kişisel özellikler ve onu temsil etme yeteneği,
- 3- Örnek olma ve gösterme gibi sözcüklerle belirtilmeyen taktiklerin etkili kullanımı,
- 4- Öğrencilerden verim elde etme gibi sözel taktiklerin etkili kullanımı,
- 5- Disiplin, grup katılım ve tam bir öğrenme ortamının oluşturulmasını içeren sınıf yönetimi,
- 6- Büyük bir yaş farkına karşı, kavramsal öğrenme ve sanatsal değerlendirme için etkili plan yapma,
- 7- Deneylere dayanılarak desteklenen kriterlere bağlı olan öğretim yönteminin tarafsız bir değerlendirilmesi,
- 8- İlgili ve uygun profesyonel gelişme faaliyetleri olarak saptanmıştır.

Grashel (1993) ise, Müzik öğretmeni yetiştirilmesi konusunda yaptığı araştırmada, müzik eğitimi programları araştırma yöntemlerine genel bir giriş ve bu konuyla ilgili bulgular ele alınmıştır. Araştırmada, hemen hemen bütün müzik öğretmenlerine etki eden iki araştırma bulgusunu ve bu bulguların bütün müzik öğretmeni yetiştirme programlarının bir parçası olması gerekir savı tartışılmış ve müzik eğitimi araştırmasıyla ilgili konuları kapsayan, önerilmiş, 13 dergilik bir listeyi içine almıştır.

Kim (1993)'in Kolombia Üniversitesinde yaptığı ve sanatçı-öğretmen olarak fakültelerde müzik eğitimi veren kişilerin duygusal ve psikolojik sorunlarını araştırdığı çalışmada, müzik eğitimi fakültelerinde birer sanatçı gibi yetiştirilen kişilerin mezuniyet sonrası öğretmenlik yapmalarıyla yaşadıkları sorunlarının, çözümü araştırılmıştır. Bu gruba giren sanatçı-öğretmen olan müzisyenlerin sorunlarının çözümü için, öğrenim sırasında bu kişilere, bireyin eğitimine müzik eğitiminin katkısının kavratılması ve öğrenciler üzerinde amaca ulaşmanın verdiği doyum ile, estetik ve zevk eğitimi yaptırma ile öğrenme arasındaki ilişkilerin anlatılması yolunun benimsenmesi gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.

Wing (1993) ise, Müzik Öğretmeni Eğitimi konulu araştırmasında, stajyer müzik öğretmenlerinin izledikleri ve haftalık bir plan ve sınıflandırdıkları öğretmen eğitimi programını açıklamaktadır. Araştırma sonucunda, stajyer öğretmenler ile, sınıf öğretmenlerini kapsayan işbirlikçi çabaların sürdürülmesi ile öğretmen yetiştirilmesinde başarılı bir staj sağlanabileceği kanısına varılmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, evreni, örnekleme, veri toplama araçları, bunların güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları, uygulamaları ve verilerin değerlendirilmesinde kullanılan istatistiksel yöntemlerden söz edilmektedir.

Araştırmanın Yöntemi

Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının bazı mesleki sorunlarının analiz edilmesinde Anket-Survey yönteminden yararlanılmıştır.

Evren

Bu araştırmanın evrenini Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümleri oluşturmaktadır.

Örnekleme

Araştırmada örneklem tespiti, müzik eğitimi bölümlerinin gelişme düzeylerine ve kuruluş yıllarına göre yapılmış, gelişmiş müzik eğitimi bölümlerinden iki, orta düzeydeki müzik eğitimi bölümlerinden üç, yeni kurulan müzik eğitimi bölümlerinden iki bölümün seçilmesiyle oluşturulmuştur. Bölümlerin gelişme düzeylerinin belirlenebilmesi için, kuruluş yılları dikkate alınarak, alandaki öğretim elemanlarının görüşlerinden yararlanılmıştır. Buna göre, gelişmiş müzik eğitimi bölümlerinden Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü ile, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü; orta düzeydeki müzik eğitimi bölümlerinden

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü; yeni kurulan müzik eğitimi bölümlerinden ise, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü ile Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, araştırmanın örneklemini içinde yer almıştır. Yedi üniversiteden oluşan örneklem grubunda yer alan 133 öğretim elemanına gönderilen anketlerin sadece 99 tanesi geri dönmüştür.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada gerekli bilgileri toplamak amacıyla iki araç kullanılmıştır.

- A) Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketi
- B) Bilgi Formu

A) Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketi

Araştırmada kullanılan veriler "Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketi" yoluyla elde edilmiştir. Anket bu alanda yurtiçinde ve yurtdışında yapılan ilgili literatürün (Kidd, 1984; Atalay, 1988; Uçan, 1988; Aksu, 1989; Kalender, 1989; Brophy, 1993; Yurga, 1993) araştırmacı tarafından incelenmesi ile hazırlanmıştır.

İlgili kaynakların taranması, yazışma ve alan uzmanlarıyla yapılan görüşmelerden sonra anketin geliştirilmesine başlanmıştır. Çeşitli araştırmalar yoluyla elde edilen bilgilerden ve çeşitli üniversitelerde görev yapan müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunları ile ilgili görüşleri alınarak bu bilgiler doğrultusunda 57 sorudan oluşan taslak ortaya çıkarılmıştır.

Anket uygulanmadan önce güvenilirlik ve geçerlik çalışması yapılmıştır.

Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanları sorunlarını saptamak amacı ile kullanılmıştır. Anket üzerinden değerlendirilebilen 48 maddeden oluşmuştur. 5 dereceli yanıt şikkına sahiptir. Bu şıklar, "hiç katılmıyorum", "az katılıyorum", "kısmen katılıyorum", "katılıyorum", "tamamen katılıyorum" şeklindedir. Anketten alınabilecek en yüksek ve en düşük puanlar mesleki boyut için 48-240, yönetsel boyut için 29-145, öğretimsel boyut için 30-150'dir. Puan grupları 5'li ölçeğe bölünerek algılama düzeyleri "çok az", "az", "orta derecede", "çok", "pek çok" olarak belirlenmiştir. Yüksek puan sorunların yüksek düzeyde algılandığını, düşük puan ise, sorunların düşük düzeyde algılandığının bir göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketinin Puanlaması

Puanlama bireyin işaretlediği rakamların toplanmasından ibarettir. 15.32. ve 33. Soruların puanlaması ise negatif olarak yapılmıştır. 5 dereceli yanıt şikkının, bu sorular için tersten değerlendirilmesi ile negatif soruların puanlaması yapılmıştır.

Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketinin Geçerliği

Ölçme aracındaki soruların ölçme amacına uygun olup olmadığı ölçülmek istenen alanı temsil edip etmediğinin belirlenmesi amacı ile eğitim yönetimi ve müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarından oluşan uzman grubuna ölçme aracının amaçları incelenmiştir. Grubun önerilerine göre, ölçme aracındaki maddelere gereken yeni düzenlemeler yapılarak son şekli

verilmiş ve uygulamaya geçilmiştir.

Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketinin Güvenirliği

Geçerlik çalışmasından sonra 57 soruluk anket, güvenirlüğün belirlenebilmesi amacıyla öğretim elemanlarına dağıtılmış, ölçme aracındaki her maddenin madde analizi sonucunda aldığı değer ile, ölçme aracının tümünden alınan toplam değer arasındaki ilişki incelenmiştir.

Her madde ile testten alınan toplam puanlar arasındaki korelasyonlar hesaplanmış, katsayıların düşük olduğu test maddelerinin yeterince güvenilir olmadığına karar verilmiştir. Katsayıları 0.5'ten küçük maddeler (32-33-34-38-40-47-48-54-55) ölçme aracından çıkarılmıştır. Madde-test korelasyonu sonucunda anketin güvenirlüğü Cronbach $\alpha = 0.95$ olarak hesaplanmıştır.

Tablo 1.1'de öğretim elemanlarının sorunlarının boyutları ve madde sayıları görülmektedir.

TABLO 1.1

Öğretim Elemanlarının Sorunlarının Boyutları ve Madde Sayıları

Boyutlar	Madde Sayısı
Yönetsel	1-29
Öğretimsel	30-48

Ankette 15, 32, 33, sorular negatif, diğer sorular pozitif hazırlanmıştır.

B) Bilgi Formu

Bu form müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının cinsiyet, kıdem, branş ve mezun oldukları son okul türünün saptanması amacıyla kullanılmıştır.

Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketinin Uygulanması

Anket taslağının hazırlanması, düzeltilmesi, madde-test analizi ve güvenilirlik çalışmalarına 1996 yılı Aralık ayında başlanmış, bu çalışmalar 1997 yılı Şubat ayına kadar sürmüştür. Çalışma sonunda müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının sorunları anketi uygulanmak üzere çoğaltılmıştır.

Uygulamaya başlamadan önce araştırma için gerekli izinler alınmıştır. Bu işlemlerden sonra Mart 1997'de anketler eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarına uygulanmaya başlanmıştır.

Anketin uygulanması sırasında, anket uygulanan müzik eğitimi bölümlerinin bölüm başkanları ve öğretim elemanları ile ilişki kurulmuştur. Araştırmacı anket uygulayacağı müzik eğitimi bölümlerinden bazılarında gitmiş, öğretim elemanlarına gerekli açıklamalar yaparak anketin doldurulması sağlanmış, şahsen ulaşılamayan müzik eğitimi bölümlerine ise anketler posta yoluyla gönderilmiş, bölüm başkanlarıyla telefon görüşmesi yapılarak anketler hakkında gerekli bilgiler verilmiştir.

Veri Çözümleme Teknikleri

"Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları Anketinin"

uygulanması sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS paket programından yararlanılmıştır.

İkiden fazla değişken arasındaki farkları belirleyebilmek için Tek Yönlü Varyans Analizi, Kruskal-Wallis Tek Yönlü Varyans Analizi kullanılmıştır.

Anlamli farklılıkların olduğu durumlarda da t Testi, Mann-Whitney U testi ve Tukey testi kullanılmıştır. Araştırmada istatistik anlamlılık düzeyi 0.05 kabul edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde kullanılan \bar{X} değerleri, araştırmada belirlenen mesleki, yönetsel ve öğretimsel boyutlar için elde edilen puanların toplamlarının her boyut için o boyuta ilişkin soru sayısına bölümü ile saptanmıştır.

Tek yönlü varyans analizini uygulayabilmek için bazı varsayımlar vardır. Bunlardan biri; bağımsız değişkenin aynı varyansa sahip normal dağılımlardan alındığı varsayımdır. Bunu varyansların homojenliği için LEVENE testi uygulanarak görebilmek olasıdır. (Ergün, 1995, s.170)

Parametrik varsayımlar sağlanmadan varyans analizlerinin uygulanması varılacak kararların hatalı olmasına neden olabilir. Denek sayısı yeterli değilse ya da denek sayısı yeterli olduğu halde parametrik varsayımları yerine getiremiyorsa varyans analizi yerine Kruskal-Wallis varyans analizi kullanılmalıdır. (Sümbüloğlu, 1997, s. : 152)

İki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi, test varsayımlarınca yerine getirilemiyorsa Mann-Whitney U Testi iki dağılımın karşılaştırılmasında kullanılabilir en güçlü testtir. (Sümbüloğlu 1997, s. :145)

BÖLÜM IV

BULGU VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel çözümleri ve bulguların yorumu yer almaktadır. Yorumlar, her alt problemin altında belirtilmiştir.

Aşağıda öncelikle araştırma kapsamına giren öğretim elemanlarının kişisel özelliklerine ait frekans ve yüzde dağılımlarını gösteren bulgular, tablolar halinde gösterilmiştir.

Öğretim Elemanlarının Kişisel Özelliklerine İlişkin Bulgular

Öğretim elemanlarının müzik eğitimi bölümlerine göre dağılımı tablo 2.1'de görülmektedir.

TABLO 2.1

Örnekleme Giren Müzik Eğitimi Bölümleri ve Öğretim Elemanı Sayıları

Üniversite Adı	Öğretim Elemanı Sayısı
Marmara Üniversitesi	16
Dokuz Eylül Üniversitesi	18
Uludağ Üniversitesi	18
Selçuk Üniversitesi	14
Karadeniz Teknik Üniv.	16
Abant İzzet Baysal Üniv.	12
Pamukkale Üniversitesi	5
TOPLAM	99

Tablo 2.1'de görüldüğü gibi, 7 üniversiteden 99 öğretim elemanı

araştırma kapsamına alınmıştır.

TABLO 2.2
Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyeti	Öğretim Elemanı	Öğretim Elemanı %
Kadın	45	45,5
Erkek	54	54,5
Toplam	99	100.00

Tablo 2.2'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamına giren öğretim elemanlarının % 45,5'i kadın, % 54,5'i erkek öğretim elemanlarından oluşmaktadır.

TABLO 2.3
Öğretim Elemanlarının Branşlara Göre Dağılımı

Branş	Öğretim Elemanı Sayısı	Öğretim Elemanı %
Ses Eğitimi	32	32.3
Çalgı Eğitimi	52	52.5
Müzik Kuramları	15	15.2
Toplam	99	100.00

Tablo 2.3'de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 32,3'ü ses eğitimi, % 52,5'i çalgı eğitimi, % 15,2'si de müzik kuramları branşlarında görev yapmaktadır.

TABLO 2.4**Öğretim Elemanlarının Kıdem Durumuna Göre Dağılımı**

Kıdem	Öğretim Elemanı Sayısı	Öğretim Elemanı %
0-5 yıl	34	34.3
6-10 yıl	23	23.2
11-16 yıl	11	11.1
16 yıl -	31	31.3
TOPLAM	99	100.00

Tablo 2.4'de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 34,3'ü 0-5 yıl, % 23, 2'si 6-10 yıl, % 11,1'i 11-16 yıl, % 31,3'ü 16 yıl ve üstünde görev yaptığı görülmektedir.

TABLO 2.5**Öğretim Elemanlarının Mezun Oldukları Okulların Türüne Göre Dağılımı**

Okul Türü	Öğretim Elemanı Sayısı	Öğretim Elemanı %
Eğitim Enstitüsü	19	19.2
Eğitim Fakültesi	69	69.7
Konservatuar	11	11.1
TOPLAM	99	100.00

Tablo 2.5'de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 19,2'sinin eğitim enstitüsü, % 69,7'sinin eğitim fakültesi, % 11,1'inin de konservatuar mezunu oldukları görülmektedir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

1) Bu araştırmanın birinci alt problemi,

a) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları hangi düzeydedir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre, müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algı puan ortalamaları Tablo 3.1'de verilmiştir.

TABLO 3.1

Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algı Düzeyleri

Grup	n	\bar{x}
Marmara Üniv.	16	147.26
Uludağ Üniv.	18	161.00
Abant İzzet Baysal Üniv.	12	176.09
Dokuz Eylül Üniv.	18	197.41
Selçuk Üniv.	14	197.00
K.T.Ü.	16	198.90
Pamukkale Üniv.	5	171.00

Tablo 3.1'de yer alan üniversitelerin puanları çeşitli gruplara ayrılabilir. Bu puan gruplarından 0-48 puan alan öğretim elemanları grubu, mesleki sorunlarını algılamaları bakımından "çok az"; 49-96 puan alan öğretim elemanları grubu "az"; 97-144 puan alan öğretim elemanları grubu "ortaderecede", 145-192 puan alan öğretim elemanları grubu "çok"; 193-240 puan alan öğretim elemanları grubu ise "pek çok" olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 3.1'de yer alan grupların mesleki sorunlarını algılamalarına ilişkin puan ortalamalarına bakıldığında, öğretim elemanlarının sorunlarını "çok" ve "pek çok" düzeyde algılayan puan grupları içinde yer aldığı söylenebilir.

Marmara, Uludağ, Abant, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının, mesleki sorunlarını algılamalarına ilişkin puan ortalamalarına göre, mesleki sorunlarını “çok” düzeyde; Dokuz Eylül, Selçuk ve K.T.Ü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını “pek çok” düzeyde algıladıkları görülmektedir.

Puan grupları içinde yer alan yeni kurulmuş üniversitelerde görev yapan üniversite elemanları kuruluş aşamasında yaşanan sorunların yoğunluğu nedeni ile; geçmişte daha eski olan üniversitelerde görev yapan öğretim elemanları ise geçen süre içinde sorunların giderek artması ve çözüme ilişkin girişimlerin yetersizliği nedeni ile sorunlarını mesleki düzeyde “çok” ve “pek çok” algılamış olabilirler.

Öğüş (1974), yaptığı araştırmada orta öğretimdeki öğretmenlerin mesleki ilgili şikayetlerini algılamaları arasında branşa göre ve öğretmenlerin çalıştıkları şehir ve kasabalara göre farklılık bulunduğunu tespit etmiştir.

Serdar (1986) ise araştırmasında öğretmenler tarafından okul müdürleri ile olan ilişkilerinde rehberliğe yer verilmemesinin, denetimlerin soruşturma ağırlıklı olmasının mesleki yayınların sağlanmasında güçlüklerle karşılaşmalarının mesleki ilgili şikayetler olarak ifade edildiği bulgularını elde etmiştir.

Araştırmanın birinci alt problemi b şikkı,

b) “Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları hangi düzeydedir?” şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algı puan ortalamaları Tablo 3.2’de verilmiştir. Puan gruplarından 0-29 puan olan öğretim elemanları yönetsel sorunlarını algılamaları bakımından “çok az”; 30-58 puan alan üniversite

öğretim elemanları “az”; 59-87 puan alan öğretim elemanları grubu “orta derecede” 88-116 puan alan öğretim elemanları grubu ise “pek çok” olarak değerlendirilebilir.

TABLO 3.2

Müzik Eğitim Bölümü Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algı Düzeyleri

Grup	n	\bar{x}
Marmara Üniv.	16	87.60
Uludağ Üniv.	18	99.00
Abant İzzet Baysal Üniv.	12	102.81
Dokuz Eylül Üniv.	18	125.66
Selçuk Üniv.	14	125.12
K.T.Ü.	16	123.20
Pamukkale Üniv.	5	101.20

Tablo 3.2 'de yer alan grupların yönetsel sorunlarını algılamalarına ilişkin- puan ortalamalarına göre sorunlarını “çok” ve “pek çok” algıladıkları söylenebilir.

Marmara, Uludağ, Abant ve Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamalarına ilişkin puan ortalamaları “çok” düzeyde; Dokuz Eylül, Selçuk, K.T.Ü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarının “pek çok” düzeyde algılandığını göstermektedir. Puan grupları içinde yer alan yeni kurulmuş üniversitelerde görev yapan üniversite elemanları kuruluş aşamasında yaşanan sorunların yoğunluğu nedeni ile, geçmişi daha eski olan üniversitelerde görev yapan öğretim elemanları ise geçen süre içinde sorunların giderek artması ve çözüme ilişkin girişimlerin yetersizliği nedeni ile sorunlarını yönetsel düzeyde “çok” ve “pek çok” algılamış olabilirler.

Serdar (1986), öğretmenlerin mesleki sorun olarak hangi durumları ne düzeyde sorun olarak algıladıklarını araştırdığı çalışmasında

öğretmenlerin denetimlerin soruşturma ağırlıklı olmasını, maaşların yetersizliğini sorun olarak algıladıkları bulgularını elde etmiştir.

Kiesler (1991) ise yaptığı çalışmada Japon müzik eğitimini incelemiş, Japon okulları ve müfredatları, öğretmen yetiştirme düzenleri ve uygulamalarında eğitim politikaları ve program hazırlanmasında yetkili kurum olan ve merkezîyetçi bir yapı taşıyan Tokyo'daki Milli Eğitim Bakanlığı'nın yönetsel işlevlerinin ulusal gereksinimlere göre standart programlar geliştirip ders kitaplarının içeriklerinin saptanması olduğunu belirtmiştir.

Yine araştırmanın birinci alt probleminin c şıkkı ise,

c) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları hangi düzeydedir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre müzik eğitim bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algı puan ortalamaları Tablo 3.3'te verilmiştir.

TABLO 3.3

**Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının
Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algı Düzeyleri**

Grup	n	\bar{x}
Marmara Üniv.	16	61.00
Uludağ Üniv.	18	63.45
Abant İzzet B.Univ.	12	64.10
Dokuz Eylül Üniv.	18	72.75
Selçuk Üniv.	14	72.25
K.T.Ü.	16	76.80
Pamukkale Üniv.	5	69.00

Bu puan gruplarından 0-30 puan alan grup öğretimsel sorunlarını algılamaları bakımından “çok az” 31-60 puan alan grup “az” 61-90 puan alan “çok”, 121-150 puan alan grubun ise öğretimsel sorunlarını algılama düzeyi “pek çok” olarak değerlendirilebilir.

Öğretimsel sorunlarını algılamalarına ilişkin puan ortalamalarına bakıldığında öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını “orta derecede” algıladıkları söylenebilir. Öğretimsel sorunların algılanması açısından üniversiteler arasında anlamlı farklılıklar görülmemektedir.

Serdar (1986) araştırmasında, yeni eğitim-öğretim tekniklerini öğrenmek için kurslara ihtiyaç duyduklarını, eğitim araç-gereçlerinin yetersiz olduğunu, özel yetenek gerektiren derslerin branş öğretmenleri tarafından verilmesi gerektiğini ve bu durumların öğretmenlerce mesleki birer sorun olarak algılandığını saptamıştır.

Kim (1993) ise araştırmasında müzik eğitim fakültelerinde birer sanatçı gibi yetiştiren öğretmen adaylarının mezuniyet sonrası meslekte yaşadıkları sorunlarını ve çözümünü araştırmıştır. Sanatçı öğretmenlerin meslekle ilgili sorunlarının çözümü için, öğrenim sırasında bu kişilere müzik eğitiminin bireye katkısının kavratıp, estetik ve zevk eğitimi yaptırması ile öğrenme arasında ilişkinin anlatılması yoluyla benimsetilmesi gerekliliğini saptamıştır.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

2. Araştırmanın ikinci alt problemi

a) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının çalıştıkları kuruma göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde Kruskal-Wallis tek yönlü varyans analizi yapılmış ve sonuçlar Tablo 4.1'de verilmiştir.

TABLO 4.1
Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının
Çalıştıkları Kuruma Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini
Belirleyebilmek için Yapılan "Kruskal Wallis" Tek Yönlü
Varyans Analizi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	S.d. (Serbestlik Derecesi)	P
Marmara Üniv.	16	147.26	7	.00*
Uludağ Üniv.	18	161.00		
Abant İzzet Baysal Üniv.	12	176.09		
Dokuz Eylül Üniv.	18	197.41		
Selçuk Üniv.	14	197.00		
K.T.Ü.	16	198.90		
Pamukkale Üniv.	5	171.00		

* $p < .05$

Tablo 4.1'de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılığın hangi üniversiteler arasında olduğunu belirleyebilmek için yapılan "Mann-Whitney U" testi sonuçları aşağıdaki tablolarda (4.2-4.22) görülmektedir.

TABLO 4.2

Marmara ve Uludağ Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	147.26	59.5	171.5	.00*
Uludağ Üniv.	18	161.00			

* $p < .05$

Tablo 4.2’de görüldüğü gibi Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında, $p < .05$ düzeyinde çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmektedir. Marmara Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının farklılık göstermesi; bu kurumlarda uygulanan yönetsel ve öğretimsel programların benzerlik taşımamasından; iki kurumun’da yerel kültür özelliklerinden etkilenmesinden kaynaklanabilir.

TABLO 4.3

Marmara ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasında Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	147.26	37.0	194.0	.01*
A.İzzet B.Üniv.	12	176.09			

* $p < .05$

Tablo 4.3'de görüldüğü gibi Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile, Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında, $p < .05$ düzeyinde çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılıklar görülmektedir. Marmara Üniversitesi ve A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının farklılık göstermesi, Marmara Üniversitesi müzik eğitimi bölümünün ilk kurulan müzik eğitimi bölümlerinden olması dolayısıyla öğretim elemanlarının mesleki sorunlarının Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğretim elemanlarına göre çözülmüş olmasından kaynaklanmış olabilir. Abant İzzet Baysal Üniversitesi müzik eğitimi bölümü, Marmara Üniversitesi müzik eğitimi bölümüne göre daha yeni kurulduğundan yönetsel ve öğretimsel konuları içeren mesleki sorunların Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğretim elemanlarınca daha üst düzeyde algılandığı söylenebilir.

TABLO 4.4

Marmara ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek İçin Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	147.26	9.5	248.5	.00*
Dokuz Eylül Üniv.	18	197.41			

* $p < .05$

Tablo 4.4'de görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında, çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılıklar görülmektedir. Bu farklılıklar her iki kurumdaki yönetsel tutumun farklılığından, uygulanan müzik eğitimi programlarının çeşitliliğinden kaynaklanmış olabilir.

Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını, Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamaları; Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yönetsel ve öğretimsel alanlarda Marmara Üniversitesi'ne göre daha fazla mesleki sorunla karşılaşılmasından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.5

Marmara ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	147.26	9.5	146.5	.00*
Selçuk Üniv.	14	197.00			

*p<.05

Tablo 4.5'de görüldüğü gibi Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre, p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Marmara Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi' ne göre geçmişinin daha eski olması nedeniyle, mesleki sorunların Selçuk Üniversitesi'ne kıyasla, daha fazla çözüm bulması ile ilgili olabilir.

TABLO 4.6

Marmara ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	147.26	12.5	192.5	.00*
K.T.Ü.	16	198.90			

*p<.05

Tablo 4.6'da görüldüğü gibi Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile, K.T.Ü. öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre, p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık, K.T.Ü. öğretim elemanlarının lehine olup; mesleki sorunlar K.T.Ü. öğretim elemanlarınca, daha üst düzeyde algılanmaktadır. K.T.Ü. müzik eğitimi bölümü yeni kurulduğundan, öğretim elemanlarının karşılaştıkları mesleki sorunların Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarından daha fazla olduğu düşünülebilir.

TABLO 4.7

Marmara ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	147.26	18.5	71.5	.09
Pamukkale Üniv.	5	171.00			

p<.05

Tablo 4.7'de görüldüğü gibi Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarının algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Bu durumun Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının karşılaştıkları mesleki sorunlar ile Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarının müzik eğitimi alanının genel sorunlarından kaynaklanması nedeni ile benzerlik taşıdığı düşünülebilir.

TABLO 4.8

Uludağ ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	161.00	33.5	99.5	.07
Abant İ.B. Üniv.	12	176.09			

$p < .05$

Tablo 4.8'de görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılıklar görülmemektedir. Farklılık görülmemesinin nedeni, A.İ.B.Ü. müzik eğitimi bölümünde öğretim elemanlarının, öğretimsel ve yönetsel alanlarda karşılaştıkları mesleki sorunlarla, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının karşılaştıkları mesleki sorunların benzer olmasından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.9

Uludağ ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	161.00	8.5	74.5	.00*
Dokuz Eylül Üniv.	18	197.41			

*p<.05

Tablo 4.9'da görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile, 9 Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık 9 Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. 9 Eylül Üniversitesi, müzik eğitimi bölümü, Uludağ Üniversitesi müzik eğitimi bölümünden daha önce kurulmuş olmasına rağmen , öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarına göre daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, bu kurumdaki öğretimsel ve yönetsel alanlarla ilgili uygulamaların, zamanla geçerliliğini yitirmesi ve günün ihtiyaçlarına göre bölüme yeterli olmamasından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.10

Uludağ ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	161.00	10.0	114.0	.00*
Selçuk Üniv.	14	197.00			

* p<.05

Tablo 4.10'da görüldüğü gibi, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılıklar görülmektedir. Bu farklılık Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, Selçuk Üniversitesi'nin bulunduğu coğrafi konum dolayısıyla, eğitim müziği tercihi açısından sorunlar yaşanmasından kaynaklanabilir. Eğitim programlarının diğer müzik eğitimi bölümlerinden farklılaşması ise, öğretim elemanlarının mesleki sorunlarının artmasına neden olacağı düşünülebilir.

TABLO 4.11

Uludağ ve K.T.Ü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	161.00	12.5	152.5	.00*
K.T.Ü.	16	198.90			

* $p < .05$

Tablo 4.11'de görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile, K.T.Ü. öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık K.T.Ü. öğretim elemanlarının lehinedir. K.T.Ü. öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, öğretimsel ve yönetsel alanlarda öğretim elemanlarının karşılaştıkları sorunların, Uludağ Üniversitesi ile K.T.Ü. arasında

uygulanan eğitim programlarının farklılık göstermesinden kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.12

Uludağ ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	161.00	22.5	47.5	.58
Pamukkale Ü.	5	171.00			

$p < .05$

Tablo 4.12'de görüldüğü gibi, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ anlamlı farklılık görülmemektedir. Uludağ Üniversitesi ve Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının farklılık göstermemesi, bu iki kurumda uygulanan öğretimsel ve yönetsel programların benzerlik taşımasından, öğretim elemanlarının algılarının değişiklik göstermesi ile ilgili olabilir.

TABLO 4.13

Abant İzzet Baysal ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Abant İ.B. Üniv.	12	176.09	24.0	90.0	.00*
Dokuz Eylül Üniv.	18	197.41			

* $p < .05$

Tablo 4.13'de görüldüğü gibi A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamalarının nedeni; bu kurumdaki öğretimsel ve yönetsel alanlarla ilgili uygulamaların, zamanla geçerliliğini yitirmesi ve günün koşullarına göre öğretim elemanlarının mesleki sorunlarının artmasını sağlamasından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.14

Abant İzzet Baysal ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Abant İ.B. Üniv.	12	176.09	17.0	170.0	.02*
Selçuk Üniv.	14	197.00			

*p<.05

Tablo 4.14'de görüldüğü gibi, A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. Bu farkın Selçuk Üniversitesi'nin yer aldığı coğrafi bölgenin yerel kültür özelliklerinin, A.İ.B.Ü'ne göre daha etkili olmasının öğretimsel ve yönetsel alanlarda öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını daha üst düzeyde algılamalarından kaynaklandığı düşünülebilir. Bu durumun Selçuk Üniversitesi'nin genel müzik bölümü

yapısından farklılaşması nedeniyle öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını daha üst düzeyde algılamalarına neden olduğu söylenebilir.

TABLO 4.15

Abant İzzet Baysal ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Abant İ.B. Üniv.	12	176.09	25.5	139.5	.03*
K.T.Ü.	16	198.90			

*p<.05

Tablo 4.15te görüldüğü gibi A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile K.T.Ü. öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre p<05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık K.T.Ü. öğretim elemanlarının lehinedir. Bu farkın, K.T.Ü. müzik eğitimi bölümünün A.İ.B.Ü. müzik eğitimi bölümünden daha önce kurulmuş olmasına rağmen, öğretimsel ve yönetsel alandaki uygulamaların mesleki sorunların artmasını destekleyici nitelikte olmasından kaynaklandığı söylenebilir. K.T.Ü.'deki eğitim müziği, türünün genel müzik eğitim bölümlerine göre yerel kültür özellikleriyle şekillenmesinin ise, öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını artırdığı düşünülebilir.

TABLO 4.16

Abant İzzet Baysal ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Abant İ.B. Üniv.	12	176.09	24.5	39.5	.74
Pamukkale Üniv.	5	171.00			

$p < .05$

Tablo 4.16'da görüldüğü gibi A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Bu durumun A.İ.B.Ü. müzik eğitimi bölümü ile Pamukkale Üniversitesi müzik eğitimi bölümünün yeni kurulmasından ötürü her iki üniversite öğretim elemanlarında aynı tür mesleki sorunlarla karşılaşmalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

TABLO 4.17

Dokuz Eylül ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Dokuz Eylül Üniv.	18	197.41	42.5	89.5	.67
Selçuk Üniv.	14	197.00			

$p < .05$

Tablo 4.17'de görüldüğü gibi Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanları ile, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ düzeyinde çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki üniversite öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılama düzeylerinin farklılık göstermemesi, her iki üniversitede de yaşanan mesleki sorunların benzerlik göstermesiyle ilgili olabilir.

TABLO 4.18

Dokuz Eylül ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Dokuz Eylül Üniv.	18	197.41	57.0	118.0	.87
K.T.Ü.	16	198.90			

$p < .05$

Tablo 4.18'de görüldüğü gibi Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanları ile, K.T.Ü. öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ düzeyinde çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki üniversite öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılama düzeylerinin farklılık göstermemesi, her iki üniversitede de mesleki sorunların benzer olmasından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.19

Dokuz Eylül ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Dokuz Eylül Üniv.	18	197.41	9.0	24.0	.02*
Pamukkale Üniv.	5	171.00			

* $p < .05$

Tablo 4.19'da görüldüğü gibi, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir.

Bu farklılık, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, öğretim elemanlarının sayısının Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarından fazla olması, dolayısıyla daha fazla kişisel sorun ortaya çıkması, uygulanmakta olan öğretimsel ve yönetsel programların daha fazla öğretim elemanı için mesleki sorunlar oluşturmasından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.20

Selçuk ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Selçuk Üniv.	14	197.00	38.5	74.5	.89
K.T.Ü.	16	198.90			

$p < .05$

Tablo 4.20'de görüldüğü gibi Selçuk Üniversitesi öğretim elemanları ile K.T.Ü. öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki üniversitenin elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algı düzeylerinin anlamlı farklılık göstermemesi, her iki üniversitede müzik eğitimi bölümlerinin yeni kurulmuş olması nedeniyle öğretim elemanlarının benzer sorunlarla karşılaşmalarıyla ilgili olabilir.

TABLO 4.21

Selçuk ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Selçuk Üniv.	14	197.00	8.0	23.0	.09
Pamukkale Üni.	5	171.00			

$p < .05$

Tablo 4.21'de görüldüğü gibi, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanları ile Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Bu durumun Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının karşılaştıkları mesleki sorunların Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının karşılaştıkları mesleki sorunlar ile benzer olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

TABLO 4.22

K.T.Ü. ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
K.T.Ü.	16	198.90	9.0	24.0	.05*
Pamukkale Üni.	5	171.00			

* $p < .05$

Tablo 4.22'de görüldüğü gibi K.T.Ü. öğretim elemanları ile Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık K.T.Ü. öğretim elemanlarının lehinedir. K.T.Ü. ve Pamukkale Üniversitesi yeni kurulmasına rağmen, K.T.Ü. öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarına göre daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, K.T.Ü.'deki yönetsel ve öğretimsel uygulamaların öğretim elemanlarına sorun teşkil edecek özellikler taşımasından kaynaklanabilir.

Öğüş (1974) "orta öğretimdeki öğretmenlerin meslekle ilgili şikayetleri" adlı araştırmasında öğretmenler arasında şikayetçi olma açısından, büyük

şehirlerde çalışan öğretmenler ile kasabalarda çalışanlar arasında farklılık bulunduğunu ve büyük şehirlerde çalışan öğretmenlerin şikayetçi olma oranlarının düşük olduğunu saptamıştır.

Araştırmanın ikinci alt probleminin b şıkkı,

b) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları çalıştıkları kuruma göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde Kruskal-Wallis tek yönlü varyans analizi yapılmış ve sonuçlar 4.2.1'de verilmiştir.

TABLO 4.2.1

Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Çalıştıkları Kuruma Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan "Kruskal Wallis" Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	S.d.	P
Marmara Üniv.	16	87.60	7	.00*
Uludağ Üniv.	18	99.00		
Abant İzzet B.Üniv.	12	102.81		
Dokuz Eylül Üniv.	18	125.66		
Selçuk Üniv.	14	125.12		
K.T.Ü.	16	123.20		
Pamukkale Üniv.	5	101.20		

* $p < .05$

Tablo 4.2.1'de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının yönetsel sorunları-

na ilişkin algıları arasında, $p < .05$ düzeyinde çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılığın hangi üniversiteler arasında olduğunu belirleyebilmek için yapılan "Mann-Whitney U" testi sonuçları aşağıdaki tablolarda (4.2.2-4.2.22) görülmektedir.

TABLO 4.2.2

Marmara ve Uludağ Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	87.60	57.0	174.0	.19
Uludağ Üniv.	18	99.00			

$p < .05$

Tablo 4.2.2'de görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Marmara Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarına ilişkin algılarının farklılık göstermemesi, bu kurumlarda uygulanan yönetmel programların benzerlik taşımasından, iki kurumda da görev yapan öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarını benzer olarak algılamaları ile ilgili olabilir.

TABLO 4.2.3

Marmara ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	87.60	27.0	204.0	.00*
A.İ.B. Üniv.	12	102.81			

*p<.05

Tablo 4.2.3'de görüldüğü gibi Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile, A.İ.B.U. öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarına ilişkin algıları arasında, çalıştıkları kuruma göre p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının lehinedir. Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarına göre A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarına ilişkin algılarının daha üst düzeyde olması, A.İ.B.Ü. müzik eğitimi bölümünün yeni kurulmasından ötürü öğretim elemanlarının yönetmel alanda daha fazla sorunla karşılaşmaları ile ilgili olabilir.

TABLO 4.2.4

Marmara ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	87.60	7.0	251.0	.00*
Dokuz Eylül Üniv.	18	125.66			

*p<.05

Tablo 4.2.4'de görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında $p < .05$ düzeyinde çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık her iki kurumdaki yönetsel tutumun farklılığından kaynaklanmış olabilir. Bu durumun Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğretim elemanlarının daha fazla yönetsel sorunlarla karşılaşmalarından ötürü ortaya çıktığı düşünülebilir.

TABLO 4.2.5

Marmara ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	87.60	9.5	146.5	.00*
Selçuk Üniv.	14	125.12			

* $p < .05$

Tablo 4.2.5'de görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Marmara Üniversitesi'nin, Selçuk Üniversitesi'ne göre daha önce kurulması nedeniyle, yönetsel alanda karşılaşılan sorunların Selçuk Üniversitesi'ne oranla daha fazla çözüm bulmasıyla ilgili olabilir. Yine Selçuk Üniversitesi'nde uygulanan yönetsel tutumun ve yönetim-öğretim elemanları arasındaki iletişimin gelenekçi bir yapı içermesi de, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını daha üst düzeyde algılamalarına neden olmuş olabilir.

TABLO 4.2.6
Marmara ve KTÜ Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	87.60	13.5	191.5	.00*
K.T.Ü.	16	123.20			

*p<.05

Tablo 4.2.6'da görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile K.T.Ü. öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre, p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık K.T.Ü. öğretim elemanlarının lehine olup, yönetsel sorunlar K.T.Ü. öğretim elemanlarınca daha üst düzeyde algılanmaktadır. K.T.Ü. müzik eğitimi bölümü yeni kurulduğundan öğretim elemanlarının karşılaştıkları yönetsel sorunların, Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarından daha fazla olduğu düşünülebilir.

TABLO 4.2.7.

Marmara ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	87.60	25.5	64.5	.30
Pamukkale Üniv.	5	101.20			

p<.05

Tablo 4.2.7'de görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanları

ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Marmara Üniversitesi ile Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamalarının farklılık göstermemesi, her iki kurumda da benzer yönetsel uygulamalar bulunması nedeniyle benzer sorunlarla karşılaşmalarıyla ilgili olabilir.

TABLO 4.2.8

Uludağ ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	99.00	23.0	89.0	.01*
A.İ.B. Üniv.	12	102.81			

* $p < .05$

Tablo 4.2.8'de görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile, A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının lehinedir. A.İ.B.Ü. müzik eğitimi bölümü yeni kurulduğundan, yönetsel alanlarda karşılaşılan sorunların, daha eski bir geçmişe sahip olan Uludağ Üniversitesi'ne göre, A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarınca daha üst düzeyde algılandığı söylenebilir.

TABLO 4.2.9

Uludağ ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	99.00	2.0	68.0	.00*
Dokuz Eylül Üniv.	18	125.66			

*p<.05

Tablo 4.2.9'da görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, yönetsel konularla ilgili uygulamaların, zamanla geçerliliğini yitirmesi ve günün ihtiyaçlarına göre bölümün yönetsel sorunlarının çözümünde yetersiz kalmasından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.2.10

Uludağ ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	99.00	8.5	115.5	.00*
Selçuk Üniv.	14	125.12			

* p<.05

Tablo 4.2.10'da görüldüğü gibi, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarına göre daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, Selçuk Üniversitesinde uygulanan yönetsel tutumun ve yönetim-öğretim elemanları arasındaki iletişimin gelenekçi bir yapı içermesi nedeniyle öğretim elemanlarının daha üst düzeyde yönetsel sorunlarla karşılaşması ile ilgili olabilir.

TABLO 4.2.11

Uludağ ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	99.00	13.5	151.5	.00*
K.T.Ü.	16	123.20			

* $p < .05$

Tablo 4.2.11'de görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile, K.T.Ü. öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre, $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık K.T.Ü. öğretim elemanlarının lehine olup, yönetsel sorunlar K.T.Ü. öğretim elemanlarınca daha üst düzeyde algılanmaktadır. K.T.Ü. müzik eğitimi bölümü yeni kurulduğundan, Uludağ Üniversitesi'ne göre öğretim elemanlarının karşılaştıkları yönetsel sorunların daha üst düzeyde olmasına neden olduğu düşünülebilir.

TABLO 4.2.12

Uludağ ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	99.00	26.0	44.0	.91
Pamukkale Üniv.	5	101.20			

$p < .05$

Tablo 4.2.12'de görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Uludağ Üniversitesi ile Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarını algılamalarının farklılık göstermemesi, her iki kurumda da benzer yönetmel uygulamalar bulunması nedeniyle benzer sorunlarla karşılaşmalarıyla ilgili olabilir.

TABLO 4.2.13

Abant İzzet Baysal ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
A.İ.B. Üniv.	12	102.81	29.0	95.0	.02*
Dokuz Eylül Üniv.	18	125.66			

* $p < .05$

Tablo 4.2.13'de görüldüğü gibi A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarına göre daha üst düzeyde olmasının nedeni, bu kurumdaki yönetsel uygulamaların ve yönetim-öğretim elemanları iletişiminin öğretim elemanlarının sorun yaşamalarına neden olacak özellikler içermesinden kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.2.14

Abant İzzet Baysal ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
A.İ.B. Üniv.	12	102.81	16.0	108.0	.02*
Selçuk Üniv.	14	125.12			

* $p < .05$

Tablo 4.2.14'de görüldüğü gibi A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları arasında, çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, Selçuk Üniversitesi'nde uygulanan yönetsel tutumun ve yönetim-öğretim elemanları iletişiminin gelenekçi bir yapı içermesi dolayısıyla öğretim elemanlarının yönetsel sorunlar-

la daha yoğun karşılaşmalarıyla ilgili olabilir.

TABLO 4.2.15

Abant İzzet Baysal ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
A.İ.B. Üniv.	12	102.81	33.0	132.0	.13
K.T.Ü.	16	123.20			

$p < .05$

Tablo 4.2.15'de görüldüğü gibi, A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile, K.T.Ü. öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Bu durumun A.İ.B.Ü. ve K.T.Ü. öğretim elemanlarının karşılaştıkları yönetmel sorunların benzer olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

TABLO 4.2.16

Abant İzzet Baysal ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
A.İ.B. Üniv.	12	102.81	14.5	29.5	.14
P.Kale Üniv.	5	101.20			

$p < .05$

Tablo 4.2.16'da görüldüğü gibi, A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu durumun A.İ.B.Ü ile, Pamukkale Üniversitesi müzik eğitimi bölümlerinin yeni kurulmasından ötürü, her iki üniversitede de öğretim elemanlarının aynı tür yönetsel sorunlarla karşılaşmalarından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.2.17

Dokuz Eylül ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Dokuz Eylül Üniv.	18	125.66	42.5	89.5	.67
Selçuk Üniv.	14	125.12			

$p < .05$

Tablo 4.2.17'de görüldüğü gibi, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanları ile, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ düzeyinde çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmektedir. Her iki üniversite öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılama düzeylerinin farklılık göstermemesi, her iki üniversitede de karşılaşılan yönetsel sorunların benzerliğiyle ilgili olduğu söylenebilir.

TABLO 4.2.18

Dokuz Eylül ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Dokuz Eylül Üniv.	18	125.66	58.0	113.0	.92
K.T.Ü.	16	123.20			

$p < .05$

Tablo 4.2.18'de görüldüğü gibi Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanları ile, K.T.Ü. öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ düzeyinde çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki üniversite öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarını algılama düzeylerinin anlamlı farklılık göstermemesi, her iki üniversitede de yönetmel sorunların benzer olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

TABLO 4.2.19

Dokuz Eylül ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Dokuz Eylül Üniv.	18	125.66	5.5	20.5	.00*
Pamukkale Üniv.	5	101.20			

* $p < .05$

Tablo 4.2.19'da görüldüğü gibi, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim ele-

manları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, öğretim elemanlarının sayısının Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarından fazla olması, dolayısıyla daha fazla kişisel sorun ortaya çıkması, mevcut yönetsel durumun öğretim elemanları için daha çok yönetsel sorunla karşılaşmalarına neden olmasıyla ilgili olabilir.

TABLO 4.2.20

Selçuk ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Selçuk Üniv.	14	125.12	37.5	78.5	.82
K.T.Ü.	16	123.20			

$p < .05$

Tablo 4.2.20'de görüldüğü gibi, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanları ile, K.T.Ü. öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algı düzeylerinin anlamlı farklılık göstermemesi, her iki üniversitede de müzik eğitimi bölümlerinin yeni kurulmuş olması nedeniyle öğretim elemanlarının benzer sorunlarla karşılaşmalarıyla ilgili olduğu söylenebilir.

TABLO 4.2.21

Selçuk ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Selçuk Üniv.	14	125.12	3.0	18.0	.01*
P.Kale Üniv.	5	101.20			

*p<.05

Tablo 4.2.21'de görüldüğü gibi, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının lehinedir. Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarına ilişkin algılarının, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarına ilişkin algılarından daha üst düzeyde olması, bu kurumda görev yapan öğretim elemanlarının karşılaştıkları yönetmel sorunlarından daha fazla olmasından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.2.22

K.T.Ü. ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yönetmel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek İçin Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
K.T.Ü.	16	123.20	7.5	22.5	.02*
Pamukkale Üniv.	5	101.20			

*p<.05

Tablo 4.2.22'de görüldüğü gibi, K.T.Ü. öğretim elemanları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının yönetmel sorunlarına ilişkin algıları arasında çalıştıkları kuruma göre p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık K.T.Ü. öğretim elemanlarının lehinedir. Bu farklılığın nedeni, K.T.Ü.'deki yönetmel uygulamaların Pamukkale Üniversitesi'ne göre öğretim elemanlarına sorun teşkil edecek özellikler taşımasından kaynaklanabilir.

Serdar (1986) "öğretmenlerin bazı sorunlarına ilişkin algıları" adlı araştırmasında öğretmenlerin denetimlerin soruşturma ağırlıklı olmasını, atama ve nakillerdeki yönetmel uygulamaların adil olmamasını, maaşların yetersiz olmasını sorun olarak algıladıklarını saptamıştır.

Araştırmanın ikinci alt probleminin c şıkkı ise,

c) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları çalıştıkları kuruma göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde Kruskal-Wallis tek yönlü varyans analizi yapılmış ve sonuçlar Tablo 4.3.1'de verilmiştir.

TABLO 4.3.1.

Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Çalıştıkları Kuruma Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan “Kruskal Wallis” Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Grup	N	\bar{x}	S.d.	P
Marmara Üniv.	16	61.00	7	.00*
Uludağ Üniv.	18	63.45		
Abant İzzet B.Üniv.	12	64.10		
Dokuz Eylül Üniv.	18	72.75		
Selçuk Üniv.	14	72.25		
K.T.Ü.	16	76.80		
Pamukkale Üniv.	5	69.00		

*p<.05

Tablo 4.3.1'de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları arasında, p<.05 düzeyinde çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılığın hangi kurumlar arasında olduğunu belirleyebilmek için yapılan “Mann-Whitney U” testi sonuçları aşağıdaki tablolarda (4.3.2-4.3.22) görülmektedir.

TABLO 4.3.2

Marmara ve Uludağ Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	61.00	65.0	166.0	.38
Uludağ Üniv.	18	63.45			

$p < .05$

Tablo 4.3.2'de görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları ile, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Marmara Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının farklılık göstermemesinin nedeni, her iki üniversitede de uygulanan öğretimsel programların benzerlik göstermesinden, öğretim elemanlarının öğretimsel sorunları benzer algılamalarından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.3.3

Marmara ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Üniv.	16	61.00	65.5	165.5	.38
A.İ.B. Üniv.	12	64.10			

$p < .05$

Tablo 4.3.3'de görüldüğü gibi Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları ile, A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki üniversite öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamasının nedeni; Marmara Üniversitesi ile A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunların her iki müzik eğitimi bölümünün öğretimsel yapılarının benzerlik göstermesi ile ilgili olabilir. A.İ.B.Ü. müzik eğitimi bölümü yeni kurulmuş olmasına karşın, Marmara Üniversitesi müzik eğitimi bölümünün eski bir geçmişe sahip olması nedeniyle, yeni ve eski iki bölümde de yaşanan sorunların farklılık göstermemesi, her iki öğretim kurumu da yönetimin öğretim konularıyla ilgili benzer tavır sergilemesiyle ilgili olduğu düşünülebilir.

TABLO 4.3.4

Marmara ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Ü.	16	61.00	31.0	227.0	.00*
Dokuz Eylül Üniv.	18	72.75			

* $p < .05$

Tablo 4.3.4'de görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları ile, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma

göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılığın nedeni Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunların eğitimde kullanılan müzik türü ve programlarının farklılık göstermesi nedeniyle daha yoğun olarak yaşanmasından kaynaklanmış olabilir.

Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunların Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarına göre daha düşük düzeyde algılamalarının nedeni, bu kurumda öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunlarının Dokuz Eylül Üniversitesi müzik eğitimi bölümüne göre çözüm bulmuş olmasından kaynaklanabilir.

TABLO 4.3.5

Marmara ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara .Ü.	16	61.00	21.5	134.5	.01*
Selçuk Üniv.	14	72.25			

* $p < .05$

Tablo 4.3.5'de görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılığın nedeni, Selçuk Üniversitesi'nde görev yapan öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunların, Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarına göre daha üst düzeyde olmasından kaynaklanabilir.

Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunlar, kurumda uygulanmakta olan öğretim programının içeriğinden, yerel kültür özelliklerinin öğretimi etkilemesinden dolayı, Marmara Üniversitesi öğretim elemanlarına göre daha üst düzeyde algılanmış oldukları düşünülebilir.

TABLO 4.3.6

Marmara ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Ü.	16	61.00	19.0	71.0	.11
K.T.Ü.	16	76.80			

$p < .05$

Tablo 4.3.6'da görüldüğü gibi Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile, K.T.Ü. öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile K.T.Ü. öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık görülmemesinin nedeni müzik eğitimi alanında karşılaşılan öğretimsel sorunların, müzik eğitimi alanının özelliğinden kaynaklanarak benzerlik göstermesiyle ilgili olabilir.

TABLO 4.3.7

Marmara ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Marmara Ü.	16	61.00	19.0	71.0	.11
Pamukkale Üniv.	5	69.00			

$p < .05$

Tablo 4.3.7'de görüldüğü gibi, Marmara Üniversitesi öğretim elemanları ile Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Pamukkale Üniversitesi müzik eğitimi bölümü, öğretime yeni başlamış olmasına karşın, Marmara Üniversitesi müzik eğitimi bölümü geçmişe eskiye dayanan müzik eğitimi bölümlerindedir. Her iki üniversitede görev yapan öğretim elemanlarının, öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının farklılık göstermemesi, müzik eğitimi alanında karşılaşılan öğretimsel sorunların kurumların kuruluş yılı etkili olmaksızın benzerlik göstermesiyle ilgili olduğu düşünülebilir.

TABLO 4.3.8

Uludağ ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	63.45	58.5	128.5	.89
A.İ.B. Üniv.	12	64.10			

$p < .05$

Tablo 4.3.8'de görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile, Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Bu durumun nedeni her iki üniversitede görev yapan öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunların iki müzik eğitimi bölümünde uygulanan öğretim programının benzer olmasına bağlı olarak değişiklik göstermesinden kaynaklanabilir.

TABLO 4.3.9

Uludağ ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Üniv.	18	63.45	33.0	99.0	.04*
Dokuz Eylül Üniv.	18	72.25			

* $p < .05$

Tablo 4.3.9'da görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık Dokuz Eylül Üniversitesi müzik eğitimi bölümünün, Uludağ Üniversitesi müzik eğitimi bölümüne göre daha önce kurulmuş olması nedeniyle, zaman içinde öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunların, Uludağ Üniversitesi'ne göre fazlalaşmasıyla ilgili olabilir. Dokuz Eylül Üniversitesi'nde görev yapan öğretim elemanları bu nedenle öğretimsel sorunlarını Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamış olabilirler.

TABLO 4.3.10

Uludağ ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Ü.	18	63.45	21.0	103.0	.06
Selçuk Üniv.	14	72.25			

$p < .05$

Tablo 4.3.10'da görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Bu durumun nedeni, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunlar ile Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunların benzer olmasından kaynaklanabilir.

TABLO 4.3.11

Uludağ ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Mann-Whitney U” Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Ü.	18	63.45	18.0	147.0	.00*
K.T.Ü.	16	76.80			

* $p < .05$

Tablo 4.3.11'de görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları

ile K.T.Ü. öğretim elemanlarının öğretim sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık K.T.Ü. öğretim elemanlarının lehinedir. Bu farklılığın nedeni, K.T.Ü. öğretim elemanlarının, Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarına göre öğretim sorunlarını daha üst düzeyde algılamalarından kaynaklanmış olabilir. K.T.Ü. öğretim elemanlarının öğretim sorunlarını Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarından daha üst düzeyde algılamalarının nedeninin, her iki üniversitede uygulanan müzik eğitimi programlarının farklı olmasıyla ilgili olduğu düşünülebilir.

TABLO 4.3.12

Uludağ ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretim Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Uludağ Ü.	18	63.45	20.0	50.0	.44
Pamukkale Üniv.	5	69.00			

$p < .05$

Tablo 4.3.12'de görüldüğü gibi Uludağ Üniversitesi öğretim elemanları ile Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretim sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Bu durum her iki üniversitede uygulanmakta olan müzik eğitimi programlarının benzerlik göstermesinden kaynaklanmış olabilir. Dolayısıyla, her iki kurumda görev yapan öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretim sorunların benzerlik göstermesi ile ilgili olabilir.

TABLO 4.3.13

Abant İzzet Baysal ve Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
A.İ.B.Ü.	12	64.10	35.5	101.5	.05*
Dokuz Eylül Üniv.	18	72.75			

*p<.05

Tablo 4.3.13'de görüldüğü gibi A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının, öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları ile Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasındaki farklılık Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğretimsel yapının ve uygulanan eğitim programlarının, A.İ.B.Ü.'ne göre çeşitlilik göstermesiyle ilgili olabilir. Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğretim elemanlarının çeşitlilik gösteren eğitim programları nedeniyle, A.İ.B.Ü.'ndeki öğretim elemanlarına göre sorunlarını daha üst düzeyde algılamalarından kaynaklanabilir.

TABLO 4.3.14

Abant İzzet Baysal ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
A.İ.B. Ü.	12	64.10	21.0	103.0	.06
Selçuk Üniv.	14	72.25			

p<.05

Tablo 4.3.14'de görüldüğü gibi A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının, öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında, çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Bu durumun nedeni, Selçuk Üniversitesi'nde görev yapan öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunlar ile A.İ.B.Ü. öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunların benzer olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

TABLO 4.3.15

Abant İzzet Baysal ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
A.İ.B. Ü.	12	64.10	16.5	148.5	.00*
K.T.Ü.	16	76.80			

* $p < .05$

Tablo 4.3.15'de görüldüğü gibi, A.İ.B.Ü. öğretim elemanları ile, K.T.Ü. öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık K.T.Ü. öğretim elemanlarının lehinedir. Bu farklılığın nedeni, K.T.Ü.'de uygulanan müzik eğitimi programlarının, öğretim elemanlarının öğretim sürecinde sorun yaşamalarına neden olacak nitelikler içermesinden, eğitim ortamlarının yetersizliğinden kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.3.16

Abant İzzet Baysal ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
A.İ.B.Ü.	12	64.10	17.5	52.5	.26
Pamukkale Üniv.	5	69.00			

$p < .05$

Tablo 4.3.16'da görüldüğü gibi, A.İ.B.Ü öğretim elemanları ile Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki kurum arasında öğretimsel sorunların algılanması açısından farklılık görülmemesinin nedeni; uygulanan eğitim programlarının ve ortamlarının benzerliği ile ilgili olabilir.

TABLO 4.3.17

Dokuz Eylül ve Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Dokuz Eylül Üniv.	18	72.75	43.5	79.5	.73
Selçuk Üniv.	14	72.25			

$p < .05$

Tablo 4.3.17'de görüldüğü gibi, Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim ele-

manları ile, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki üniversitede de öğretim elemanlarının karşılaştıkları sorunların farklılık göstermemesi uygulanan eğitim programlarının ve ortamlarının benzer olmasından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.3.18

Dokuz Eylül ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Dokuz Eylül Üniv.	18	72.25	45.0	130.0	.34
K.T.Ü.	16	76.80			

$p < .05$

Tablo 4.3.18'de görüldüğü gibi, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanları ile K.T.Ü. öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Farklılık olmamasının nedeni, her iki kurumda da uygulanan eğitim programlarının ve ortamlarının benzer olmasından kaynaklanmış olabilir. Dolayısıyla öğretim elemanlarının karşılaştıkları öğretimsel sorunların da benzerlik göstereceği düşünülebilir.

TABLO 4.3.19

Dokuz Eylül ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Dokuz Eylül Üniv.	18	72.25	22.5	37.5	.44
Pamukkale Üniv.	5	69.00			

$p < .05$

Tablo 4.3.19'da görüldüğü gibi, Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre, $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki kurumdaki öğretim elemanlarının sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık görülmemesinin nedeni; öğretim elemanlarının benzer öğretimsel sorunlarla karşılaşmalarından kaynaklanabilir.

TABLO 4.3.20

Selçuk ve K.T.Ü. Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Selçuk Üniv.	14	72.25	30.0	66.0	.40
K.T.Ü.	16	76.80			

$p < .05$

Tablo 4.3.20'de görüldüğü gibi, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanları

ile K.T.Ü. öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre, $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Selçuk Üniversitesi ve K.T.Ü. müzik eğitimi bölümlerinde uygulanmakta olan eğitim programlarının içeriğinin ve eğitim ortamlarının benzer olması, öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarının her iki üniversiteye göre farklılaşmasını önlemiş olacağı düşünülebilir.

TABLO 4.3.21

Selçuk ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
Selçuk Ü.	14	72.25	14.5	29.5	.43
Pamukkale Üniv.	5	69.00			

$p < .05$

Tablo 4.3.21'de görüldüğü gibi, Selçuk Üniversitesi öğretim elemanları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında çalıştıkları kuruma göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki kurumda da görev yapan öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık bulunmaması, öğretim elemanlarının aynı tür sorunlarla karşılaşmalarından kaynaklanmış olabilir.

TABLO 4.3.22

K.T.Ü. ve Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algıları ile Çalıştıkları Kurum Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek İçin Yapılan "Mann-Whitney U" Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{x}	U	W	P
K.T.Ü.	16	76.80	15.0	30.0	.25
Pamukkale Üniv.	5	69.00			

$p < .05$

Tablo 4.3.22'de görüldüğü gibi K.T.Ü. öğretim elemanları ile, Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında, çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık görülmemektedir. Her iki üniversite öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını benzer algılamalarının nedeni, öğretim elemanlarının öğretim süreci içinde aynı tür sorunlarla karşılaşmalarıyla ilgili olabilir.

Süer (1980) araştırmasında, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda ilgililerin öğretime ilişkin görüşlerini saptamış, programların değerlendirilmesini öğretmen ve öğrencilerin programa ilişkin görüş ve eğilimlerinin belirlenmesine yönelik olarak yapılması yoluyla değerlendirilmesine çalışılmıştır.

Uçan (1982) araştırmasında Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü birinci yıl yetişeginin yapısını, etkililiğini ve sağlamlık derecesini belirleyerek program yapısının güçlendirilmesine ve etkililiğinin artırılması için gerekli önerilerde bulunmuştur.

Bilgin (1989) ise araştırmasında müzik öğretim yöntemleri dersinin

program geliştirme açısından değerlendirmesini yapmış, programların geliştirilmesine yönelik öneriler getirmiştir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

3) Araştırmanın üçüncü alt problemi;

a) "Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının, mesleki sorunlarına ilişkin algıları cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının, cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan t testi sonuçları Tablo 5.1'de verilmiştir.

TABLO 5.1

Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek İçin Yapılan t Testi

Grup	n	\bar{x}	S	t	P
KADIN	45	145.7333	37.208	-3.80	.00*
ERKEK	54	173.0741	34.374		

*p<.05

Tablo 5.1'de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında cinsiyete göre p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Kadın öğretim elemanlarının puan ortalaması \bar{X} = 145.73,

erkek öğretim elemanlarının puan ortalaması $\bar{X}= 173.07$ bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre, erkek öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının kadın öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarından daha üst düzeyde olduğu söylenebilir.

Gözlemlenebilen cinsel farklılıkların temelinde hormonların yattığı kabul edilir. Saldırganlık, mekansal algılama, v.b. farklılıklar biyolojik etkenlerle ve çevrenin etkisiyle oluşur (Cüceloğlu, 1992,s.402).

Cinsiyetler arasında davranış ve özellik farklılıkları konusunda toplumdaki algılama kalıpları, kadınları ve erkekleri belirli kalıplar içinde algılamaya yöneltir (Cüceloğlu, 1992, s.387-391).

Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının cinsiyete göre farklılık göstermesi, kadın ve erkek öğretim elemanlarının üstlenmiş oldukları sosyal rollerden kaynaklanmış olabilir. Sosyal roller nedeniyle erkek öğretim elemanlarının sorunlarını daha açık ifade ettikleri söylenebilir.

Erkek öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını daha etkili algılamalarının nedeni; yöneticilerin erkek öğretim elemanlarıyla sert ve hoşgörüsüz bir iletişim kurmalarıyla ilgili olabilir. Buna karşılık kadın öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını erkek öğretim elemanlarından daha az etkili algılamalarının nedeni ise, yöneticilerin kadın öğretim elemanlarına daha ılımlı ve anlayışlı davranmalarından kaynaklanabilir.

Erkek öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını kadın öğretim elemanlarına göre daha etkili algılamalarının nedeni, erkek öğretim eleman-

larının günlük yaşam süreci içinde daha bağımsız olmaları, kadın öğretim elemanlarına göre işlerini daha fazla benimsenmelerinden kaynaklanmış olabilir.

Araştırmanın üçüncü alt probleminin b şıkkı;

b) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları kıdeme göre farklılık göstermek midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre, müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının kıdeme göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 5.2'de verilmiştir.

TABLO 5.2

**Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının
Kıdemlerine Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek
için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi**

Varyans Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	3	29612.9286	9870.9762	8.3524	.00*
Gruplarıçi	95	112271.6976	1181.8073		
Toplam	98	141884.6263			

*p<.05

Tablo 5.2'de görüldüğü gibi, $p < 0.5$ düzeyinde F değeri 8.35 bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları ile kıdem arasında anlamlı farklılık görülmektedir. F'nin anlamlı bulunması sonucu; TUKEY testi yapılmıştır. Sonuçlar tablo 5.3'de

görülmektedir.

TABLO 5.3

Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarını Algılamaları ile Kıdem Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "TUKEY Testi"

Kıdem	X	0-5 yıl	6-10 yıl	11-16 yıl	16 yıl-
0-5 yıl	155.7273				
6-11 yıl	149.4348				
11-16 yıl	132.000				
16 yıl -	183.6250	★	★	★	

Tablo 5.3'de görüldüğü gibi kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretim elemanları ile, kıdemi 0-5 yıl arası olan öğretim elemanlarının, kıdemi 6-10 yıl arası olan öğretim elemanlarının ve 11-16 yıl arası olan öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık görülmektedir.

Mesleki sorunların algılanması açısından kıdem grupları arasında da farklılıklar görülmektedir.

Kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretim elemanları ile; kıdemi 0-5 yıl, 6-10 yıl, 11-16 yıl olan öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasındaki farklılık 16 yıl ve üstü kıdem grubunda yer alan öğretim elemanlarının lehinedir.

Bu farklılığın 16 yıl ve üstü kıdem grubunun lehine olması, bu gruptaki öğretim elemanlarının mesleki hizmet sürelerinin fazlalığı nedeniyle öğretimsel ve yönetsel sorunlarının çözümü ile ilgili beklentilerinin azalması dolayısıyla sorunlarını açıkça ifade etmelerinden kaynaklanmış olabilir.

Aksu (1989) ise araştırmasında öğretmenlerin, öğretim sorunlarına ilişkin algılarının kıdeme göre çoğunlukla anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

Araştırmanın üçüncü alt problmenin c şıkkı;

c) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları, branşa göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının, branşa göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 5.4'te verilmiştir.

TABLO 5.4

**Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının
Branşlarına Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini
Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi**

Varyans Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	2	16312.3263	8156.1631	6.2354	.00*
Gruplarıçi	96	125572.300	1308.0448		
Toplam	98	141884.6263			

*p<.05

Tablo 5.4'de görüldüğü gibi, p<.05 düzeyinde F değeri 6.23 bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları öğretim elemanlarının branşına göre anlamlı farklılık göstermektedir. F değerinin anlamlı bulunması sonucunu, Tukey testi yapılmıştır. Sonuçlar tablo 5.5'te verilmiştir.

TABLO 5.5

Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarını Algılamaları ile Branş Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan “Tukey testi”

Grup	X	Ses Eğitimi	Çalgı Eğitimi	Müzik Kuramları
Ses Eğitimi	141.5667			
Çalgı Eğitimi	167.3333	★		
Müzik Kuramları	174.7333	★		

Tablo 5.5'te görüldüğü gibi, branşı müzik kuramları olan öğretim elemanları ile, branşı ses eğitimi olan öğretim elemanlarının, yine branşı çalgı eğitimi olan öğretim elemanları ile, branşı ses eğitimi olan öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir.

Mesleki sorunların algılanması açısından branş grupları arasında da anlamlı farklılıklar görülmektedir. Branşı çalgı eğitimi olan öğretim elemanları ile branşı ses eğitimi olan öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında farklılık görülmekte olup; bu farklılık çalgı eğitimi branşında yer alan öğretim elemanlarının lehinedir. Çalgı eğitimi branşında görev yapan öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını daha üst düzeyde algılamalarının nedeni; çalgı eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunların, ses eğitimi sürecine göre daha fazla olmasından kaynaklanmış olabilir.

Branşı müzik kuramları olan öğretim elemanları ile branşı ses eğitimi olan öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamaları arasında anlamlı

farklılık görülmekte olup bu farklılık müzik kuramları branşında yer alan öğretim elemanlarının lehinedir. Müzik kuramları branşında görev yapan öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, bu branşın çok geniş bir alanı kapsayarak müzik eğitimi alanı ile ilgili yönetmeliklerin ve özelliklerin pek çoğunun da bu alanla ilgili olmasından kaynaklanmış olabilir.

Öğüş (1974) ise araştırmasında öğretmenlerin meslekle ilgili şikayetlerinin belli bir branşa özgü genel bir şekilde eğilim göstermediğini saptamıştır.

Araştırmanın üçüncü alt probleminin d. şıkkı ise;

d) "Müzik Eğitimi Bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları mezun oldukları son okul türüne göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının, mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 5.6'da verilmiştir.

TABLO 5.6

**Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarına İlişkin Algılarının
Mezun Oldukları Son Okul Türüne Göre Farklılık Gösterip
Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi**

Varyans Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	2	870.9354	435.4677	.2965	.74
Gruplarıçi	96	141013.6908	1468.8926		
Toplam	98	141884.6263			

$p < .05$

Tablo 5.6'da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ düzeyinde, F değeri, .29 bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre, öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algıları ile, mezun oldukları son okul türü arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının; mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık göstermemesi, öğretim elemanlarının müzik eğitimi alanında gerek yönetsel, gerekse öğretimsel alanda yaşadıkları sorunların bir bütünlük içermesi ile ilgili olabilir.

Eğitim Fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde uygulanmakta olan öğretimsel ve yönetsel yaptırımların tüm eğitim fakültelerinde benzer olması; farklı müzik eğitimi kurumlarından mezun olmuş olan öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını algılamalarında farklılık bulunmamasına neden olacağı düşünülebilir.

Aksu (1989) araştırmasında öğretmenlerin öğretim sorunlarının mezun oldukları son okul türüne göre, çoğunlukla anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi;

4) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının, öğretim elemanlarının cinsiyetine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan t testi sonuçları tablo 6.1'de verilmiştir.

TABLO 6.1

Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan t Testi

Grup	n	\bar{x}	S	t	P
KADIN	45	88.2222	27.097	-3.65	.00*
ERKEK	54	106.9630	23.913		

*p<.05

Tablo 6.1'de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları arasında cinsiyete göre $p < .05$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Kadın öğretim elemanlarının puan ortalaması $\bar{X}=88,22$; erkek öğretim elemanlarının puan ortalaması $\bar{X}=106,96$ bulunmuştur. Yapılan t testi sonucu t değeri, $-3,65$; ve p değeri ise $.00$ olarak bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre, erkek öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının daha üst düzeyde olduğu söylenebilir.

Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının cinsiyete göre farklılık göstermesi, kadın ve erkek öğretim elemanlarının üstlenmiş oldukları sosyal rollerle ilgili olabilir.

Cinsiyetten kaynaklanan algılama farklılıkları; biyolojik etkenler ve çevrenin etkisiyle ortaya çıkmış olabilir.

Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamalarında, yönetim ile kurulan iletişimin, yönetimin objektif ve demokratik esaslara dayanmasının, öğretim elemanlarının sorunlarının çözülmesinde yönetimin tavrının etkili olduğu söylenebilir.

Erkek öğretim elemanlarının, kadın öğretim elemanlarına göre yönetsel sorunlarını daha etkili algılamalarının nedeni; erkek öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını, işlerini daha fazla benimsemeleriyle ilgili olarak, daha etkili algılamaları ve yönetime bu sorunlarını açıkça aktarmalarından kaynaklanmış olabilir.

Kadın öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını erkek öğretim elemanlarından daha az etkili algılamalarının işe, kadın öğretim elemanlarının

yönetimle daha ılımlı ve hoşgörülü bir iletişim kurmalarıyla ilgili olacağı düşünülebilir.

Araştırmanın dördüncü alt probleminin.b şıkkı;

b) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları, kıdeme göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının kıdeme göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 6.2'de verilmiştir.

TABLO 6.2

Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Kıdeme Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	3	15811.2692	5270.4231	9.0343	.00*
Gruplarıçi	95	55421.1752	583.3808		
Toplam	98	71232.4444			

*p<.05

Tablo 6.2'de görüldüğü gibi, .05 düzeyinde F değeri 9,0343 bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre, öğretim elemanlarının mesleki

sorunlarını algılamaları ile kıdem arasında anlamlı farklılık görülmektedir. F'nin anlamlı bulunması sonucu " TUKEY " testi yapılmıştır. Sonuçlar tablo 6.3'te verilmiştir.

TABLO 6.3

Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarını Algılamaları ile Kıdem Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "TUKEY" testi

Kıdem	X	0-5 yıl	6-10 yıl	11-16 yıl	16 yıl -
0-5 yıl	96.2121				
6-11 yıl	90.3913				
11-16 yıl	75.2727				
16 yıl -	114.5000	★	★	★	

Tablo 6.3'te görüldüğü gibi, kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretim elemanları ile, kıdemi 0-5 yıl arası olan öğretim elemanlarının, kıdemi 6-10 yıl arası olan öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık görülmektedir.

Yönetsel sorunların algılanması açısından kıdem gurupları arasında da anlamlı farklılıklar görülmektedir. Kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretim elemanları ile, kıdemi 0-5 yıl, 6-10 yıl, 11-16 yıl olan öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasındaki farklılık 16 yıl ve üstü kıdem gurubunda yer alan öğretim elemanlarının lehinedir.

Bu farklılığın 16 yıl ve üstü kıdem gurubunun lehine olması, bu gruptaki öğretim elemanlarının meslekteki hizmet sürelerinin fazlalığı nedeniyle yönetsel sorunların çözümüyle ilgili beklentilerinin azalması dolayısıyla sorun-

larını açıkça ifade etmelerinden kaynaklanmış olabilir.

Yine araştırmanın dördüncü alt probleminin c şıkkı;

c) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları, branşa göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre öğretim elemanlarının, yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının branşa göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 6.4'te verilmiştir.

TABLO 6.4

Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Branşlarına Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	2	7784.6519	3892.3259	5.8893	.00*
Gruplarıçi	96	63447.7926	660.9145		
Toplam	98	71232.4444			

*p<.05

Tablo 6.4'te görüldüğü gibi, p<.05 düzeyinde F değeri 5.89 bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre, öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları, branşlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir. F değerinin anlamlı bulunması sonucu, "TUKEY" testi yapılmıştır. Sonuçlar tablo 6.5'te verilmiştir.

TABLO 6.5

**Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarını Algılamaları ile
Branş Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu
Belirleyebilmek için Yapılan “Tukey” testi**

Grup	X	Ses Eğitimi	Çalgı Eğitimi	Müzik Kuramları
Ses Eğitimi	85.6000			
Çalgı Eğitimi	102.3704	★		
Müzik Kuramları	110.000	★		

Tablo 6.5'te görüldüğü gibi, branşı çalgı eğitimi olan öğretim elemanları ile ses eğitimi olan öğretim elemanları, branşı müzik kuramları olan öğretim elemanları ile ses eğitimi olan öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir.

Yönetsel sorunların algılanması açısından branş grupları arasında da farklılıklar görülmektedir. Branşı çalgı eğitimi olan öğretim elemanları ile, branşı ses eğitimi olan öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık görülmekte olup bu farklılıklar çalgı eğitimi branşında yer alan öğretim elemanlarının lehinedir. Çalgı eğitimi branşında görev yapan öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, çalgı eğitimi sürecinde karşılaşılan araç-mekan sorunlarının ses eğitimi sürecine göre daha fazla olmasından kaynaklanmış olabilir.

Branşı müzik kuramları olan öğretim elemanları ile, branşı ses eğitimi olan öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarını algılamaları arasında da anlamlı farklılık görülmekte olup bu farklılık müzik kuramları branşında görev ya-

pan öğretim elemanlarının lehinedir. Müzik kuramları branşında görev yapan öğretim elemanlarının sorunlarını daha üst düzeyde algılamalarının nedeni, bu branşın çok geniş bir alanı kapsayarak müzik eğitimi alanıyla ilgili yönetmeliklerin ve özelliklerin pek çoğunda bu alanla ilgili olmasından kaynaklanmış olabilir.

Araştırmanın dördüncü alt probleminin d şikkı ise;

d) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları mezun oldukları son okul türüne göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 6.6' da verilmiştir.

TABLO 6.6

Öğretim Elemanlarının Yönetsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Mezun Oldukları Son Okul Türüne Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	2	722.3901	361.1950	.4918	.61
Gruplarıçi	96	70510.0543	734.4797		
Toplam	98	71232.4444			

p<.05

Tablo 6.6'da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ düzeyinde F değeri, .49 bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algıları ile mezun oldukları son okul türü arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

Öğretim elemanlarının yönetsel sorunlarına ilişkin algılarının mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık göstermemesi, müzik eğitimi alanının yönetsel konumunun bir bütünlük içermesi nedeniyle sorunların tüm eğitim kurumlarında birbirine benzer şekilde ortaya çıkmasından kaynaklanmıştır. Dolayısıyla yönetsel sorunların algılanmasında, öğretim elemanlarının mezun oldukları son okul türüne göre farklılık bulunmaması; öğretim elemanlarının görev yaptıkları "eğitim fakülteleri"nin yönetsel yapılarının benzerlik göstermesi eğitim fakültelerinin yönetmeliklerinin ülke genelinde aynı şekilde uygulanmasıyla, bu uygulamaların öğretim elemanlarının sorunlarını algılamalarında aynı doğrultuda etkili olmasıyla ilgili olduğu düşünülebilir.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

5) Araştırmanın beşinci alt problemi;

a) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları cinsiyete anlamlı farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel-

sorunlarına ilişkin algılarının öğretmen elemanlarının cinsiyetine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan t testi sonuçları Tablo 7.1'de verilmiştir.

TABLO 7.1

Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan t Testi

Grup	n	\bar{x}	S	t	P
KADIN	45	58.4000	11.529	-3.47	.00*
ERKEK	54	66.8704	12.525		

*p<.05

Tablo 7.1'de görüldüğü gibi öğretmen elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları arasında cinsiyete göre p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Kadın öğretmen elemanlarının puan ortalaması \bar{X} =58,40, erkek öğretmen elemanlarının puan ortalaması \bar{X} =66, 87 bulunmuştur. Yapılan t testi sonucu t değeri -3,65 ve P değeri ise .000 olarak bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre erkek öğretmen elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının kadın öğretmen elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarından daha üst düzeyde olduğu söylenebilir.

Müzik eğitimi bölümü öğretmen elemanlarının, öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermesi, öğretmen elemanlarının üstlenmiş oldukları sosyal rollerle ilgili olabilir.

Cinsiyetten kaynaklanan algılama farklılıkları kadın ve erkek öğretim elemanlarının toplumdaki sosyal rolleri ve benimsedikleri kadın-erkek rollerine ait algılama kalıplarından kaynaklanmış olabilir. Erkek öğretim elemanları öğretim sürecinde karşılaştıkları sorunları daha açıkça ifade etmiş ve işlerini daha fazla benimsemiş olabilirler.

Erkek öğretim elemanlarının, öğretimsel sorunlarını daha etkili algılamaları, erkek öğretim elemanlarının ders yükünün kadın öğretim elemanlarından daha fazla olmasından kaynaklanabilir.

Kadın öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını erkek öğretim elemanlarından daha az etkili algılamaları, kadın öğretim elemanlarının sorunlarını açık olarak ifade etmekten kaçınmaları ve yönetimin kendilerine erkek öğretim elemanlarından daha anlayışlı ve ılımlı davranmasından ötürü, öğretimsel sorunlarını daha az önemsemeleriyle ilgili olabilir.

Aksu (1989) araştırmasında öğretmenlerin öğretim sorunlarına ilişkin algılarının cinsiyete göre çoğunlukla anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

Araştırmanın beşinci alt probleminin b şıkkı;

b) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları, kıdeme göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının kıdeme göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 7.2'de verilmiştir..

TABLO 7.2

**Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algılarının
Kıdemlerine Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek
için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi**

Varyans Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	3	2624.3968	874.7989	6.2488	.00*
Gruplarıçi	95	13299.5627	139.9954		
Toplam	98	15923.9596			

*p<.05

Tablo 7.2'de görüldüğü gibi, p<.05 düzeyinde F değeri 6.24 bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre öğretim elemanlarının, öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları, öğretim elemanlarının kıdemine göre anlamlı farklılık göstermektedir. F'nin anlamlı bulunması sonucu "Tukey" testi yapılmıştır. Sonuçlar tablo 7.3'te verilmiştir.

TABLO 7.3

**Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarının Algılamaları ile
Kıdem Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu
Belirleyebilmek için Yapılan "TUKEY" testi**

Kıdem	X	0-5 yıl	6-10 yıl	11-16 yıl	16 yıl-
0-5 yıl	60.3636				
6-11 yıl	59.6957				
11-16 yıl	56.7273				
16 yıl-	70.3125	★	★	★	

Tablo 7.3'te görüldüğü gibi kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretim elemanları ile, kıdemi 0-5 yıl arası olan öğretim elemanlarının; kıdemi 6-10 yıl arası olan öğretim elemanlarının ve yine kıdemi 11-16 yıl arası olan öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık görülmektedir.

Öğretimsel sorunların algılanması açısından kıdem grupları arasında da anlamlı farklılıklar görülmektedir. Kıdemi 16 yıl ve üstü olan öğretim elemanları ile, kıdemi 0-5 yıl, 6-10 yıl, 11-16 yıl olan öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasındaki farklılık 16 yıl ve üstü kıdem grubunda yer alan öğretim elemanlarının lehinedir.

Bu farklılığı; 16 yıl ve üstü kıdem grubunun lehine olması bu grup içinde yer alan bireylerin mesleki başarılarının en üst düzeyine ulaşmaları, terfilerin son noktasına gelinmesi, aşılacak başka meslek kademeleri kalmaması ve bu durumun meslekten duyulan doyumunu durdurması (Cüceloğlu, 1992, s.398) ile ilgili olduğu söylenebilir.

Kıdemi 0-5 yıl arası olan öğretim elemanlarının meslek yaşantılarının başlangıcında olmaları ve öğretimsel sorunlarının çözülebileceği kanısını taşımaları, 6-10 yıl ve 11-16 yıl arası kıdem grubunda yer alan öğretim elemanlarının ise karşılaştıkları öğretimsel sorunlarının çözümlenmesi beklentilerinin giderek zayıflaması meslekte süre doldurarak mevcut durumu kabullenip tepkilerini açıkça ifade etmelerinden ötürü öğretimsel sorunlarını 16 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretim elemanlarından daha alt düzeyde algıladıkları düşünülebilir.

Aksu (1989) ise öğretmenlerin öğretim sorunlarının önem dere-

celerine ilişkin algılarını araştırdığı çalışmada öğretmenlerin öğretim sorunlarına ilişkin algılarının kıdemlerine göre çoğunlukla anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

Araştırmanın beşinci alt probleminin c şıkkı ise;

c) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları, branşa göre anlamlı farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının branşa göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 7.4'te verilmiştir.

TABLO 7.4

Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Branşlarına Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	2	1672.0929	836.0465	5.6316	.00*
Gruplarıçi	96	14251.8667	148.4569		
Toplam	98	15923.9596			

*p<.05

Tablo 7.4'te görüldüğü gibi, p<.05 düzeyinde F değeri 5.63 bulun-

muştur. Elde edilen bu bulguya göre öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları, branşlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir. F değerinin anlamlı bulunması sonucu "Tukey" testi yapılmıştır. Sonuçlar tablo 7.5'te verilmiştir.

TABLO 7.5

Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarını Algılamaları ile Branş Arasındaki Farkın Hangi Grubun Lehine Olduğunu Belirleyebilmek için Yapılan "TUKEY" Testi

Grup	X	Ses Eğitimi	Çalgı Eğitimi	Müzik Kuramları
Ses Eğitimi	56.8000			
Çalgı Eğitimi	65.8889	★		
Müzik Kuramları	65.1333	★		

Tablo 7.5'de görüldüğü gibi, branşı çalgı eğitimi olan öğretim elemanları ile, branşı ses eğitimi olan öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir.

Öğretimsel sorunların algılanması açısından branş grupları arasında da farklılıklar görülmektedir. Branşı çalgı eğitimi olan öğretim elemanları ile, branşı ses eğitimi olan öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamaları arasında anlamlı farklılık olup, bu farklılık çalgı eğitimi branşında yer alan öğretim elemanlarının lehinedir. Branşı çalgı eğitimi olan grubun öğretimsel sorunlarını "orta derecede" algılamasının nedeni, çalgı eğitimi branşında görev yapan öğretim elemanlarının, bu eğitimi amacına uygun olarak gerçekleştirebilmeleri için, gerekli çalgı odalarının (akustik donanımlı) olmaması, dolayısıyla eğitim için uygun mekanların

bulunmaması ile, bireysel olarak yürütülen çalgı derslerinin yeterli düzeyde yapılamaması ve derslerdeki verimin düşmesinden kaynaklanmış olabilir.

Branşı ses eğitimi olan grubun öğretimsel sorunlarını "az" algılamasının nedeni, ses eğitiminde belirlenmiş olan davranış yönteminin eğitimde yeterli olmamasına rağmen, öğretimsel sorunların algılanmasını önlemesinden kaynaklanmış olabilir.

Öğüş (1974) araştırmasında öğretmenlerin meslekle ilgili şikayetlerinin belli bir branşa özgü genel bir eğilim göstermediği bulgusunu elde etmiştir.

Atalay (1988) ise araştırmasında Türk Halk Müziği'nin eğitimde ve programlarda amaçsız ve methodsuz kullanımından ötürü öğretim sürecinde yetersiz olduğunu saptamıştır.

Kalender (1989) araştırmasında çalgı eğitiminde karşılaşılan güçlükleri belirlemiş, bu güçlüklerin mevcut çalgı metodlarının çalgı eğitim yöntemlerinin yetersiz olmasından, her yaş için uygulanması gereken farklı çalgı metodları bulunmamasından kaynaklandığını ortaya koymuştur.

Kiesler (1991) Japon müzik eğitimini incelediği araştırmasında Japon ve Avrupa müziklerini karşılaştırma çalışmaları yapmış, Avrupa müziğinin eğitimsel amaçlara daha uygun olduğu bulgusunu elde etmiştir.

Araştırmanın beşinci alt probleminin d şikkı ise;

d) "Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları, mezun oldukları son okul türüne göre farklılık göstermekte midir?" şeklinde belirlenmiştir.

Buna göre öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının, mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirleyebilmek için veriler üzerinde yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 7.6'da verilmiştir.

TABLO 7.6

Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Sorunlarına İlişkin Algılarının Mezun Oldukları Son Okul Türüne Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirleyebilmek için Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplararası	2	41.2289	20.6145	.1246	.88
Gruplarıçi	96	15882.7307	165.4451		
Toplam	98	15923.9596			

$p < .05$

Tablo 7.6'da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları arasında $p < .05$ düzeyinde F değeri .88 bulunmuştur. Elde edilen bu bulguya göre, öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları ile, mezun oldukları son okul türü arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

Öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarına ilişkin algılarının,

mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık göstermemesi, müzik eğitimi alanının öğretimsel alanda bir bütün olması nedeniyle karşılaşılan öğretimsel sorunların tüm eğitim kurumlarında benzer olmasıyla ilgili olabilir.

Müzik eğitimi alanının üç temel dalı olan müzik kuramları, çalgı eğitimi, ses eğitimi alanları ile ilgili öğretimsel sorunlar, eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerine göre özelleşmekle birlikte, genel olarak çalgı eğitimi için gereken ortamın yetersizliği, ders yükü fazlalığı, müzik kuramları alanında evrensel-yerel müzik kargaşası, ses eğitimi alanında ise metod yetersizliği gibi konularda genelleştiği söylenebilir.

Öğretim elemanlarının öğretimsel sorunlarını algılamalarında mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık görülmemesinin nedeninin, eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde yaşanan öğretimsel sorunların müzik eğitiminin üç temel dalı olan müzik kuramları, çalgı eğitimi ve ses eğitimi açısından uygulanan programların benzerlik göstermesiyle ilgili olduğu düşünülebilir.

Aksu (1989) ise araştırmasında öğretmenlerin öğretim sorunlarının mezun oldukları son okul türüne göre çoğunlukla anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

VARGI ve ÖNERİLER

VARGI

1) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki ve yönetsel sorunlarına ilişkin algı düzeyler "çok", öğretimsel sorunlarına ilişkin algı düzeyleri "orta" çıkmıştır. Yapılan araştırma ile ilk kez müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin algılarının düzeyleri belirlenmiştir.

2) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki, yönetsel ve öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları çalıştıkları kuruma göre anlamlı farklılık göstermektedir. Yapılacak daha sonraki araştırmalarda tüm müzik eğitimi bölümlerine yer verilmesinin mesleki sorunların algılanması açısından kurumlar arasında farklılık olmadığını ortaya koyacağı düşünülmektedir.

3) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki, yönetsel ve öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bu bulgunun elde edilme nedeninin Türk toplumundaki algılama kalıplarının kadın ve erkek öğretim elemanlarının belirli kalıplar içinde algılamaya yönelmesi ve toplumun kadın ve erkek öğretim elemanlarına belirli sosyal roller yüklemesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

4) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki, yönetsel ve öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları arasında kıdeme göre anlamlı farklılık görülmüştür. Kıdem grupları arasında görülen bu farklılığın meslekteki hizmet süresinin mesleki, yönetsel ve öğretimsel sorunların algılanmasını etkilemesinden kaynaklandığı söylenebilir.

5) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki, yönetsel ve öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları arasında branşa göre anlamlı farklılık görülmüştür. Müzik eğitiminin temel dalları olan müzik kuramları, çalgı eğitimi

ve ses eğitimi branşlarının eğitim süreçlerinin değişik özellikler taşımasının branşa göre mesleki, yönetsel ve öğretimsel sorunların algılanmasında farklılığa neden olduğu düşünülmektedir.

6) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki, yönetsel ve öğretimsel sorunlarına ilişkin algıları arasında mezun oldukları son okul türüne göre anlamlı farklılık bulunmamıştır.

7) Araştırma sonucunda, elde edilen bulguların literatürde diğer bulgulara uygunluk gösterdiği görülmüştür.

Türkiye'de müzik eğitimi, Türkiye'nin gerçekleri ile çağdaş müzik eğitiminin gerekleri doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir. Müzik eğitiminin tüm boyutlarını içeren Türk toplumunun tüm kesim ve bireylerine yönelik planlama ve uygulamaların bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerekmektedir. Müzik eğitime yönelik bu bütüncül yaklaşımın, müzik eğitimi daha etkili ve verimli kılacağı gözönüne alındığında bunun gerçekleşmesinde tüm ilgililere önemli görev ve sorumluluklar düşeceği görülmektedir (Uçan, 1994, s. 49).

Müzik eğitiminin ve bu eğitimi veren öğretim elemanlarının sorunlarının ele alındığı kurultay, kongre, sempozyum, panel, forum, açık oturum, tartışmalı toplantı ve bunun gibi etkinlikler müzik eğitimi bakımından önem taşımaktadır. Sorunların çoğu kez bilimsel ve akademik bir yaklaşımla ele alındığı bu tür bilimsel toplantıların, müzik eğitime ve sorunların çözümüne anlamlı katkılar getireceği düşünülmektedir (Uçan, 1994, s. 48).

Türkiye'de müzik eğitiminin ve eğitimcisinin sorunlarının çözülmesine yönelik olarak, müzik öğretimi geliştirilirken, müzik terminolojisi de sürekli gözden geçirilmeli, belirlenecek eksiklikler yanlışlık ve tutarsızlıkların giderilip düzeltilmesi önem kazanmaktadır (Yönetken, 1993, s. 167).

Müzik eğitimcileri ve öğretmenleri, okul yöneticileri ve öğretim elemanları, öğrenciler, ana-babalar ve veliler müzik müfettişleri, Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra örgütlerinde görevli üst düzey uzman ve yöneticilerin Türkiye'nin müzik yaşamına egemen olan müzik anlayışlarının ve tutumlarının ülke gerçekleri, olanakları ve beklentileri doğrultusunda gelişmesi, müzik eğitimi alanında eğitim ve öğretim sürecinde olumlu değişikliğe yol açacağı düşünülmektedir (Sun, 1993, s. 167).

ÖNERİLER

Uygulayıcılar İçin Öneriler

- 1) Müzik eğitimi bölümlerinde yönetimin ders araç ve gereçlerini sağlama, öğretimin geliştirilmesi açısından faydalı olacaktır.
- 2) Müzik eğitimi bölümü yöneticilerinin, plan-programın önemini öğretim elemanlarına kavratması çalışmalarını için yararlı olacaktır.
- 3) Öğretim elemanları-yönetim arasında daha etkili bir iletişim kurulması, eğitim-öğretim açısından daha yararlı olacaktır.
- 4) Öğretim elemanlarının öğrencilerle olumlu insan ilişkilerinde bulunması, öğretimin geliştirilmesi açısından yararlı olacaktır.
- 5) Müzik eğitimi bölümlerinde öğretim elemanlarına uzman oldukları alanda çalışma ortamı sağlanması, öğretimin geliştirilmesi açısından yararlı olacaktır.
- 6) Müzik eğitimi bölümlerinde eğitim müziği türü konusunda genel bir uygulamaya geçilmesi, ülke düzeyinde gereksinim duyulan müzik öğretmenin yetişmesi için yararlı olacaktır.
- 7) Sonuçlar değerlendirildiğinde, müzik eğitimi bölümlerinde mevcut durumun yeniden düzenlenmesi, müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının

mesleki sorunlarının çözümlenmesi açısından uygun olacaktır.

Araştırmacılar İçin Öneriler

1) Yerel kültür özelliklerinin müzik eğitim bölümlerinde eğitim sürecinde etkili olabileceği düşünülerek, müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunları ile ilgili araştırmalar, tüm "Müzik Eğitimi" bölümlerinde yapılmalıdır.

2) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin araştırmaların sistemli bir şekilde yapılmasının, sorunların çözümlenmesinde hızlandırıcı bir süreç niteliği taşıyacağı düşünüldüğünden, araştırmaların sistemli olarak yapılması önerilmektedir.

3) Farklı sosyo-ekonomik çevreler müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarını arttırıcı ya da azaltıcı nitelik taşıyabileceğinden araştırmacıların, araştırmalarını farklı sosyo-ekonomik çevrelerde yapmalarının müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarının ve çözüm önerilerinin belirlenmesinde etkili olacağı düşünülmektedir.

4) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarına ilişkin araştırmalar yapılırken, araştırmacılar tarafından müzik eğitimi bölümlerindeki yönetimin yapısının ve öğretim programlarının incelenmesinin ölçme aracının geliştirilmesinde etkili olacağı söylenebilir.

5) Yapılacak diğer araştırmalarda mesleki sorunlar şu değişkenler açısından incelenebilir. Örneğin akademik ünvan, idari görev, yaş, örgüt iklimi, örgütün büyüklüğü araştırma problemi olarak ele alınabilir.

6) Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunları konusunda yapılacak araştırmaların, müzik eğitimi sürecinin geliştirilmesi açısından düzenli bir şekilde yapılmasında yarar görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Abdoo, F.** “Music Education In Japan”. (ERIC-ED 263850-ABSTRACT)
- Açıklın, Aytaç.** Toplumsal Kurumsal ve Teknik Yönleriyle Okul Yöneticiliği. Pegem, Ankara: 1995
- Adem, Mahmut.** Eğitim Politikası. Şafak Matbaacılık, Ankara: 1995
- Adler, Alfred.** İnsanı Tanıma Sanatı. Çev: Kamuran Şipal-Say Yayınları, İstanbul: 1996
- Akbulut, Efe.** “Çağdaş Müzik Eğitiminde Türk ve Batı Müziğinin Yeri” I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yeri, Bildiriler. K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü 26-28 Nisan 1993
- Aksoy, Bülent.** “Avrupalı Gezginlerin Gözüyle Osmanlılarda Musiki” Pan Yayıncılık. İstanbul: 1994
- Aksu, Ali.** Orta Dereceli Okul Öğretmenlerinin Öğretim Sorunlarının Önem Derecelerine İlişkin Algıları ve Bu Sorunları Çözmek için Başvurdukları Yollar İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Malatya:1984
- Akkuş, Ramazan.** “Müzik Eğitimi Bölümlerinde Ana Çalgı Sorunu” (Bildiri Metni). Malatya: 1992
- _____ . “Müzik Eğitimi Bölümlerinde Hazırlık Sınıfı”. Bursa Hakimiyet. Bursa: 10 Haziran 1994
- Akyüz, Yahya.** Türk Eğitim Tarihi. Kültür Koleji Yayınları, İstanbul: 1994
- Atalay, Aydın.** Türk Halk Müziğinin Eğitimdeki Yeri ve Önemi.

- Uludağ Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Anasanat Dalı, Yüksek Lisans tezi, Bursa: 1988
- Aydın, Mustafa.** Çağdaş Eğitim Denetimi. Pegem. Ankara: 1993
- _____ . Eğitim Yönetimi. Hatiboğlu Yayınevi, Ankara 1994.
- Baloğlu, Zekai.** Türkiye’de Eğitim, Sorunlar ve Değişime Yapısal Uyum Önerileri. TUSİAD. Apa Ofset Basımevi. 1990
- Başaran, İ.Ethem.** Eğitime Giriş. Kadioğlu Matbaası, Ankara: 1983
- _____ . Yönetimde İnsan İlişkileri. Kadioğlu Matbaası, Ankara: 1992
- _____ . Eğitim Yönetimi. Kadioğlu Matbaası, Ankara: 1994
- Bozkaya, İsmail.** Müzik Öğretim Yöntemleri ve Uygulama Ders Notları. Bursa: 1990
- Brophy, Tim.** “Evaluation of Music Educators: Toward Defining an Appropriate Instrument”. (ERIC-ED 375029-ABSTRACT).
- Bursalıoğlu, Ziya.** Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış. Pegem, Ankara: 1994
- Can Halil, Akgün Ahmet, Kavuncubaşı Şahin.** Kamu ve Özel Kesimde Personel Yönetimi. Siyasal Kitabevi, Ankara: 1995
- Çeçen, Anıl.** Kültür ve Politika. Doğu Matbaası, İstanbul: 1984
- Çimen, Gül.** “Piyano Başlangıç Metodlarına Genel Bakış” Orkestra Dergisi, Sayı 258, s.27-39, İstanbul: 1995
- Demircioğlu Nail ve Yıldız Gökay.**

- “Keman Eğitiminde Geleneksel Türk Müziğinin Kullanılabilirliği” Mavi Nota ve Müzik Sanat Dergisi. Sayı 18, s.27-29, Ankara: 1995
- Dicle, Hilal.** “Müzik Eğitimi Yetiştiren Kurumlarda Repertuar Sorunu” I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yeri, Bildiriler. K.T.Ü. Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, 26-28 Nisan 1993
- Dumanoğlu, Aydın.** I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Açış Konuşması. S.4-6. 26-28 Nisan 1993
- Eastlund, J.** “Partnership Motivation and Mainstreaming” (ERIC-ED 469690-ABSTRACT).
- Egüz, Saip.** Toplu Ses Eğitimi. Ayyıldız Matbaası A.Ş. Ankara: 1980
- Ergan Salih.** Türkiye Müzik Bibliyografyası. Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Yayınları, Konya: 1994
- Ergin, Sabahattin.** “21. yy da Kültür ve Müzik” İstanbul Türk Müziği Günleri. Kültür Bakanlığı Yayınları Ankara:1993
- Ergün, Mustafa.** Bilimsel Araştırmalarda Bilgisayarda İstatistik Uygulamaları, SPSS for WINDOWS. Ocak Yayınları, Eğitim Dizisi; 2, Ankara:1995
- Ekinci, Yusuf.** Hükümet ve Parti Programlarında Milli Eğitim Tekişik A.Ş. Web. Ofset. Ankara:1994
- Ertürk, Selahattin.** Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara:1972
- Fallis, T.** (1990) “The Impact of graduation requirements and college admission policies on the music curriculum in California public and private high schools” Dissertation Abstracts International, 51 (11).

- Fenmen, Mithat.** Müzikçinin El Kitabı. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara:1991
- Finkelstein, S.** Müzik Neyi Anlatır? Çev: Halim Spatar, Kaynak Yayınları, İstanbul:1996
- Fischer, E.** Sanatın Gerekliliği. Çev:Cevat Çapan V Yayınları, Ankara:1993
- Gedikli, Necati.** "Geleneksel Türk Sanat Musikisini, Müzik Eğitimine Uygulama Yöntemleri ve Sorunları". 1.Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu. Müzik türlerinin Eğitimdeki Yeri, Bildiriler. K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü 26-28 Nisan 1993.
- Gezer, Mehmet.** "21.yy'da Türk Müziği Türk İnsanının Gündemine Nasıl Girmelidir?". İstanbul Türk Müziği Günleri. Kültür Bakanlığı Yayınları Ankara:1993 s.23-33
- Göğüş, Gülay.** "Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi 1994-1995 Öğretim Yılı Müzik Eğitimi Bölümü'ne Giriş Yetenek Sınavında Uygulanan test üzerine bir inceleme" Orkestra dergisi. sayı:255,s.41-53 İstanbul:1995.
- Göğüş, İsmail.** "Ses Eğitiminde Yapılan Yanlışlıklar" Orkestra dergisi, sayı:256, s. 38-47 İstanbul :1995
- Görgünay, Nurcan.** İlköğretim okullarında müzik dersinin etkililiği. Marmara Üniversitesi, FenBilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Anasanat Dalı, YüksekLisans tezi, İstanbul:1993
- Güngörmüş, Oya.** "Çocuk ve Müzik". Aile ve Çocuk. Yıllık dergi sayı:7 s.23

- Gürkan, Tanju.** “İlkokul öğretmenlerinin öğretmenlik tutumları ile Benlik Kavramları arasındaki ilişki”. Eğitimde Arayışlar 1.Sempozyumu Bildiri Metinleri . Kültür Koleji Yayınları, İstanbul:1991
- Grashel, J.** “Research in Music Teacher Education”. (ERIC-ED 475077-ABSTRACT)
- Hearson, R.** (1983). “Leadership and Self-Confidence A case study investigation of the relationship of prior experiences to self confidence, leadership and student teaching activities”. Dissertation Abstracts International 45 (01): 518
- Kalender, Necdet.** Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi ve Sorunları. Uludağ Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bursa:1989
- Karasar,Niyazi.** Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler. 3A Araştırma Eğitimi Danışmanlık Ltd. Ankara: 1994
- Kaptan, Saim.** Bilimsel Araştırma ve Gözlem Teknikleri. Tekişik A.Ş. Ankara: 1994
- Karkın, Kadir.** “Müziğin Eğitimdeki Yeri”. I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Metinleri. K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, 26-28 Nisan 1993.
- Kaya,Y. Kemal.** Eğitim Yönetimi Kuram ve Türkiye’deki Uygulama. Bilim Yayınları, Ankara: 1993.
- _____ . İnsan Yetiştirme Düzenimize Yeni Bir Bakış. Bilim Yayınları, Ankara: 1989.

- Keskin, Sevinç.** Siyasal Eğitim Anlamsal ve İşlevsel Boyutları.
Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Yüksek Lisans tezi, Bursa: 1990.
- Kırşioğlu, Olcay.** "Gençlerin Sanat Eğitimi ". Hacettepe Üniversitesi,
Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları, Sanat Yazıları
2. Ankara: 1992.
- Kidd, R.** (1984). "The Music Educators national conference
in the 1960' s: An analysis curricular philosophy."
Dissertation Abstracts International, 45 (04): 281
- Kiesler, G.** "A look at Japanese Music Education".
Music Educators Journal. February, 1993,
Çev: Tokay Gediklioğlu, Nilgün Doğrusöz,
Orkestra Dergisi. Sayı 248, S. 31- 39 , 1993.
- Kim, Y.** (1993). "The artist-teacher as college music edu-
cator", Dissertation Abstracts International, 54
(08): 234
- Kongar, Emre.** Kültür Üzerine. Remzi Kitabevi, İstanbul: 1994.
- Malkoç, Tülin.** "Halk Türkülerinin Ses Eğitimindeki Yeri". I.Ulusal
Müzik Eğitimi Sempozyomu, Bildiri Metinleri.
K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi
Bölümü 26-28 Nisan 1993
- Öğüş, İhsan.** Ortaöğretimdeki Öğretmenlerin Meslekle İlgili
Şikayetleri. Hacettepe Üniversitesi, Mezuniyet
Sonrası Eğitimi Fakültesi Ankara:1974
- Özdemir, M.Ali.** "Türk Halk Müziğinin Eğitimdeki Yeri". I.Ulusal
Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Metinleri.
K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi
Bölümü 26-28 Nisan 1993

- Ress, M.** "Music Faculty and the achievement of status in the University Environment". (ERIC-ED 294476-ABSTRACT).
- Sağlam, Atilla.** "Çocuk Müzik Eğitimi ve Geleceğin Türk Müziği ". İstanbul Türk Müziği Günleri. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara:1993 s.23-33
- Say, Ahmet.** Müzik Ansiklopedisi. Cilt 2,S.532. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Seyidoğlu, Halil.** Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı. Güzem Yayınları İstanbul: 1995
- Sun, Muammer.** Türkiye'nin Kültür, Müzik Tiyatro Sorunları. Kültür Yayınları, Ajans Türk:1969
- Sümbüloğlu, Kadir ve Vildan.** Biyoistatistik. Hatipoğlu Yayınevi, Ankara: 1997.
- Şimşek, Hikmet.** "Doğumunun 100. yılı ilişkisiyle Paul Hindemith'in Türk Müziği Yaşantısına Kazandırdıkları ve bir anı ile tarihi belge." Orkestra dergisi, sayı:254 s:3 İstanbul: 1995.
- Tanrıverdi, Ayfer.** "Müzik Eğitiminde Yaylı Çalgıların Yeri ve Önemi" Orkestra dergisi, sayı:240, s.38-40 İstanbul:1993
- _____ . "Viyola Öğretiminde Sağ el tekniği." Orkestra dergisi. sayı:238, s.38-40. İstanbul:1993.
- Taştan, Mevlüt.** Eğitim Yüksekokullarının Görevlerini Gerçekleştirme Yeterliliği ve Engelleri. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora tezi, Ankara: 1993.
- Thomsan, K.** Mozart'ın Yapıtlarındaki Masonik Örgü. Çev:

Halim Spatar. Pencere Yayınları, İstanbul: 1994.

Tolan, Barlas. İsen Galip; Batmaz Veysel.

Sosyal Psikoloji. Adım Yayıncılık. Ankara: 1981

Tura, Yalçın.

Türk Musikisinin Meseleleri. Pan Yayıncılık,
İstanbul: 1988

_____ .
"21. yy'da Türk Müziği, Türk İnsanın Gündemine
Nasıl Girmelidir?" İstanbul Türk Müziği Günleri.
Kültür Bakanlığı Yayınları. s.41-48, Ankara: 1993

Uçan, Ali.

Cumhuriyet Döneminde Müzik Eğitimi (1923-
1983). Milli Eğitim Dergisi, Milli Eğitim Basımevi,
s.36-37, Ankara: 1983

_____ .
"Türkiye'de Cumhuriyetin ilk 60 yılında Müzik
Eğitiminde Program Geliştirme". Gazi Üniversitesi,
Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1988, cilt 4, sayı 1, s
(311-352).

_____ .
"Sanat Eğitiminin Niteliği, Üç Ana Türü ve Bazı
Temel Sorunları". Hacettepe Üniversitesi. Güzel
Sanatlar Fakültesi Yayınları, Sanat Yazıları IV,
Ankara: 1990

_____ .
"Genel Müzik Eğitiminde ve Genel Müzik Eğitim-
cisi Yetiştirmede Müzik Türlerinin Yeri". I. Ulusal
Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Metinleri.
K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi, 26-28 Nisan 1993

_____ .
İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi. Müzik
Ansiklopedisi Yayınları, Ankara: 1994

_____ .
Müzik Eğitimi Temel Kavramlar İlkeler Yaklaşımlar.
Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara:1994

_____ .
Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü

- Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi. Milli Eğitim Yayınları Müzik Eğitimi Araştırmaları. Ankara: 1996
- Uz, Abdullah.** Müzik Eğitimi Bölümlerinde Öğrenci Yapısı. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. cilt 7, sayı 1, Bursa: 1993.
- Variş, Fatma.** Eğitimde Program Geliştirme Teori ve Kuram. Alkım Kitapçılık. Ankara: 1994
- Wing, E.** "Music Teacher Education: Coming to our Senses (ERIC-ED 478531-ABSTRACT).
- Yavuzer, Haluk.** Çocuk Psikolojisi. Remzi Kitabevi. İstanbul: 1993
- Yönetken, Halil Bedii ve diğerleri.**
Atatürk Devri Fikri Hayatı II. Kültür Bakanlığı Yayınları. 1991.
- Yurga, Cemal.** "Müziğin Eğitimdeki Yeri" I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Metinleri. K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü 26-28 Nisan 1993.
- _____ . "Türk Müziği'nin Teknik Sorunları ve Türk Müziği Eğitimi'ne Etkileri" Orkestra Dergisi, sayı 253, s.32-46, İstanbul:1995
- Yükseköğretim Kanunu.**
Kanun No: 2547, Kabul Tarihi: 4.11.1981.

EK-1**KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER MÜDÜRLÜĞÜ'NE****KOCAELİ**

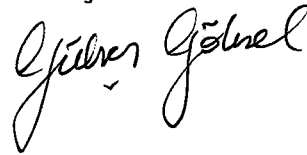
Enstitü'nüzün Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı 9512 no'lu yüksekisans öğrencisiyim. "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları" konulu bir tez çalışması yapmaktayım. Araştırmamla ilgili verileri toplayabilmem için Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümlerinden izin alınması gerekmektedir.

Araştırmamı yapabilmem için adı geçen üniversitelerden izin alınması konusunda gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Kocaeli Üniversitesi
Güzel Sanatlar Bölümü
Müzik Okutmanı
Anıtpark Yanı / İzmit

30.1.1997

Gülşen Göksel

T.C
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

ayı :B.30.2.KOÜ.0.E1.00.00/23
Konu :

Kocaeli, 18/2/1997

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Başkanlığı'na

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı öğrencilerimizden olup "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları" konulu Yüksek Lisans Tezi yapmakta olan Gülşen GÖKSEL'e gereksinim duyduğu verileri toplama konusunda yardımcı olmanızı saygıyla rica eder göstereceğiniz ilgi için şimdiden teşekkür ederim.

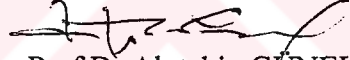
Prof.Dr.Alptekin GÜNEL
KOÜ Sos.Bil.Ens.Müdürü

18.2.27

124

Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Başkanlığı'na

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı öğrencilerimizden olup "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları" konulu Yüksek Lisans Tezi yapmakta olan Gülşen GÖKSEL'e gereksinim duyduğu verileri toplama konusunda yardımcı olmanızı saygıyla rica eder göstereceğiniz ilgi için şimdiden teşekkür ederim.

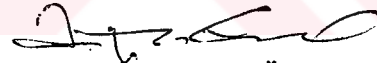
Prof. Dr. Alptekin GÜNEL
KOÜ Sos. Bil. Ens. Müdürü

125

18.02.1997

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Başkanlığı'na

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı öğrencilerimizden olup "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları" konulu Yüksek Lisans Tezi yapmakta olan Gülşen GÖKSEL'e gereksinim duyduğu verileri toplama konusunda yardımcı olmanızı saygıyla rica eder göstereceğiniz ilgi için şimdiden teşekkür ederim.

Prof. Dr. Alptekin GÜNEL
KOÜ Sos. Bil. Ens. Müdürü

18.2.27

126

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Başkanlığı'na

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı öğrencilerimizden olup "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları" konulu Yüksek Lisans Tezi yapmakta olan Gülşen GÖKSEL'e gereksinim duyduğu verileri toplama konusunda yardımcı olmanızı saygıyla rica eder göstereceğiniz ilgi için şimdiden teşekkür ederim.

Prof.Dr.Alptekin GÜNEL
KOÜ Sos.Bil.Ens.Müdürü

Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Başkanlığı'na

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı öğrencilerimizden olup "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları" konulu Yüksek Lisans Tezi yapmakta olan Gülşen GÖKSEL'e gereksinim duyduğu verileri toplama konusunda yardımcı olmanızı saygıyla rica eder göstereceğiniz ilgi için şimdiden teşekkür ederim.

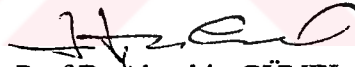
Prof.Dr.Alptekin GÜNEL
KOÜ Sos.Bil.Ens.Müdürü

18.2.97

128

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü
Başkanlığı'na

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı öğrencilerimizden olup "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları" konulu Yüksek Lisans Tezi yapmakta olan Gülşen GÖKSEL'e gereksinim duyduğu verileri toplama konusunda yardımcı olmanızı saygıyla rica eder göstereceğiniz ilgi için şimdiden teşekkür ederim.

Prof. Dr. Alptekin GÜNEL
KOÜ Sos. Bil. Ens. Müdürü

123

18.2.97.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Başkanlığı'na

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı öğrencilerimizden olup "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Sorunları" konulu Yüksek Lisans Tezi yapmakta olan Gülşen GÖKSEL'e gereksinim duyduğu verileri toplama konusunda yardımcı olmanızı saygıyla rica eder göstereceğiniz ilgi için şimdiden teşekkür ederim.

Prof.Dr.Alptekin GÜNEL
KOÜ Sos.Bil.Ens.Müdürü

EK-3**Sayın Öğretim Elemanı,**

Bu çalışma, üniversitelerin eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının bazı sorunlarını belirlemeye yönelik olarak yapılmaktadır.

Ankette öğretim elemanlarının öğretimsel ve yönetsel sorunları ile ilgili görüşlerini tespit etmeyi amaçlayan maddeler yer almaktadır. Sizden beklenen anketteki tüm maddeleri dikkatle okuyup, görüşünüze en uygun seçeneği işaretlemenizdir.

Verilen bilgiler sadece araştırma için kullanılacaktır. Bu nedenle ankette isim yazmanız gerekmemektedir.

İlginize teşekkür eder, saygılar sunarım.

Gülşen Göksel

Kocaeli Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

Lütfen her madde için durumunuzu yansıtan seçeneği (X) işareti koyarak gösteriniz.

1. Cinsiyetiniz

Kadın

Erkek

2. Branşınız

- Ses Eğitimi
- Çalgı Eğitimi
- Müzik Kuramları

3. Kıdeminiz

- 0 - 5 yıl
- 6 - 10 yıl
- 11 - 16 yıl
- 16 yıl -

4. Öğretim Elemanı olmanıza temel olan en son okul ve bölüm

- Öğretmen okulu
- Eğitim Enstitüsü (2 yıllık)
- Eğitim Enstitüsü (3 yıllık)
- Eğitim Fakültesi
- Konservatuar

BÖLÜM II
MÜZİK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANLARININ
SORUNLARI ANKETİ

Aşağıdaki maddelerde öğretim elemanlarının sorunlarını belirlemeye yönelik bazı ifadeler yer almaktadır. Kurumunuzu göz önüne alarak, size göre hangi seçenek uygun ise, o seçeneği (X) işareti koyarak gösteriniz. Lütfen hiçbir maddenin karşılığını boş bırakmayınız.

Kurumunuzda	Hiç Katılmıyorum	Az Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum
1. Derslerin yürütülmesi ile ilgili sorunlar ivedilikle çözümlenmektedir.					
2. Etkili bir eğitim için yapılması gerekenler önceden görülmektedir.					
3. Çalgı eğitimi derslerinin işlenişi konusunda karşılaşılan sorunlar ivedilikle çözümlenmektedir.					
4. Ses eğitimi derslerinin işlenişi konusunda karşılaşılan sorunlar ivedilikle çözümlenmektedir.					
5. Üniversite bütçesinden yeterli maddi kaynak sağlanmaktadır.					
6. Öğretim elemanlarının görevlerini gerçekleştirme düzeyleri, yeterince denetlenmektedir.					
7. Çevreden maddi kaynak sağlamada olumlu iletişim kurulmaktadır.					
8. Öğretim elemanları-yönetim arasında olumlu iletişim kurulmaktadır.					
9. Öğretim programlarının hazırlanmasında öğretim elemanları arasında işbölümü yapılmaktadır.					
10. Öğretim elemanları sorunları yönetime kolayca ulaştırabilmektedir.					

	Hiç Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
11. Eğitim ortamları düzenlenirken öğretim elemanlarının görüşleri alınmaktadır.					
12. Öğretim elemanları başarılı çalışmalarında ödüllendirilmektedir.					
13. Öğretim elemanlarının uzman oldukları alanlarda çalışma ortamı hazırlanmaktadır.					
14. Ses ve çalgı eğitimi dersleri için gereken fiziki ortam sağlanmaktadır.					
15. Örgütsel çalışma düzeyi yüksektir.					
16. Örgütsel çalışmalar ivedilikle çözümlenmektedir.					
17. Öğretim elemanlarının morali yüksektir.					
18. Yönetim demokratik esaslara dayanmaktadır.					
19. Öğretim elemanlarının idari göreve getirilmesinde objektif davranılmaktadır.					
20. Öğretim elemanlarının lisansüstü çalışmaları için gereken ortam sağlanmaktadır.					
21. Öğretim elemanlarının akademik yükseltmeleri objektif esaslara dayanmaktadır.					
22. Sözleşmeli personelin iş güvencesi yasal esaslara dayanmaktadır.					
23. Atama, yükseltme ve akademik ünvanların kazanılmasında siciller objektif olarak değerlendirilmektedir.					
24. Öğretim elemanları, yasal izinlerini rahatça kullanmaktadır.					
25. Ders yükü dağılımında, eşitlik gözetilmektedir.					
26. Öğretim elemanları ile öğrencilerin ortak çalışmaları desteklenmektedir.					
27. Öğretim elemanları konser, dinleti, resital vb. etkinlikleri gerçekleştirmeleri için desteklenmektedir.					

	Hiç Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Kismen Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
28. Öğretim elemanlarının sempozyum, kongre, panel, konferans vb. etkinlikleri uluslararası ve ulusal düzeyde bildiri ile katılmaları desteklenmektedir.					
29. Öğretim elemanları sempozyum, kongre, panel, konferans vb. etkinlikleri izlemeleri için desteklenmektedir.					
30. Uygulanan müzik eğitimi programı müzik öğretmeni yetiştirmek için yeterlidir.					
31. Pedagojik formasyon derslerine gereken önem verilmektedir.					
32. Uygulanan öğretim programları Türk Müziği ağırlıklı olarak hazırlanmaktadır.					
33. Eğitim yerel kültür özelliklerine göre düzenlenmektedir.					
34. Öğrencilerin müzikle daha fazla ilgilenmesi için öğretim yatılıya kaydırılmalıdır.					
35. G.T.S.M. ve T.H.M.'nin dinleti yoluyla genel kültür amaçlı kullanımı uygundur.					
36. Batı müziğinin metod, repertuar, sistem, transpozisyon sorunları olmadığından eğitim müziği olarak kullanılması uygundur.					
37. Çalgı eğitimi derslerine gereken önem verilmektedir.					
38. Çalgı eğitimi derslerine ayrılan süre yeterlidir.					
39. Ana ve yardımcı çalgı düzeyinde öğretimi yapılan uluslararası sanat müziği çalgılarının öğretimde kullanımı ile öğretim adaylarına evrensel geçerliliği olan çağdaş teknik ve estetik kazandırılmaktadır.					
40. Öğrencilerin bireysel çalışmalarını karşılayacak sayıda çalgı odası vardır.					
41. Geleneksel çalgılarımızın, ana ve yardımcı çalgı düzeyinde öğretimi uygun değildir.					

	Hiç Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Kismen Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
42. Öğrencilerin her müzik döneminin (Barok, Klasik, Romantik, Çağdaş) tanımları için, çalgı derslerinde meslek yaşamlarından faydalanacakları bir repertuar kullanılmaktadır.					
43. Uluslararası sanat müziği çalgılarının ana ve yardımcı çalgı eğitiminde kullanımı G.T.S.M. ve T.H.M. çalgılarından daha uygundur.					
44. Ses eğitimi derslerine gereken önem verilmektedir.					
45. Bireysel ses eğitimi dersleri ve tekniği yeterli düzeyde verilmektedir.					
46. Koro dersleri yeterli düzeyde verilmektedir.					
47. Ses eğitimi dersleri ile toplu konuşma ve söyleme tekniklerinin öğrenciler tarafından müzik yaparken doğru ve yerinde kullanımı sağlanmaktadır.					
48. Ses eğitimi dersleri ile öğrencinin sesinin bir çalgı gibi kullanabilme yetisi geliştirilmektedir.					

EK-4

**Mesleki Sorunlar Madde-Test Korelasyonu ve
Güvenirlilik Cronbach's α**

<u>Madde No</u>	<u>Cor</u>	<u>Cronbach's α</u>
1	0,61	
2	0,66	
3	0,61	
4	0,56	
5	0,34	
6	0,61	
7	0,55	
8	0,69	
9	0,64	
10	0,65	
11	0,67	
12	0,60	
13	0,77	
14	0,55	
15	0,76	
16	0,64	
17	0,81	
18	0,69	
19	0,61	
20	0,75	
21	0,78	
22	0,50	
20	0,75	
21	0,78	
22	0,50	
23	0,66	
24	0,55	
25	0,52	
26	0,75	
27	0,80	
28	0,67	
29	0,72	
30	0,56	

0,95

<u>Madde No</u>	<u>Cor</u>	<u>Cronbach's α</u>
31	0,57	
32	0,12	
33	0,39	
34	0,15	
35	0,12	
36	0,15	
37	0,66	
38	0,32	
39	0,40	
40	0,32	
41	0,32	
42	0,43	
43	0,28	
44	0,71	
45	0,72	0,95
46	0,49	
47	0,39	
48	0,55	